Opłata pocztowa uiszczona gotówką!

Katowice, dnia 30 listopada 1937.

GAZETA URZĘDOWA
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
Dział Administracji Szkolnej

Nr 11.

Poz.: **TREŚĆ:** str.

Poz. 320.

Przedruk z Dz. U. Śl. nr 17 z dnia 1 września 1937 r. poz. 38.

USTAWA

z dnia 30 sierpnia 1937 roku

o ustroju szkolnictwa.

Art. 1.

W zakresie ustroju szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego wszelkich typów i stopni obowiązywać będą na obszarze województwa śląskiego przepisy ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) z uwzględnieniem postanowień niniejszej ustawy.

Art. 2.

Szkoły i zakłady naukowe i wychowawcze utrzymywane przez Skarb Śląski albo przez Skarb Śląski wspólnie ze związkami samorządu terytorialnego lub gospodarczego w województwie śląskim, należą do kategorii szkół (zakładów) publicznych.

Art. 3.

Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy szkoły, utrzymywane przez związki samorządu terytorialnego zachowują nadal charakter szkół publicznych.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą przepisy, wydane w sprawach, uregulowanych tą ustawą z zastrzeżeniem wynikającym z przepisu ust. (4) art. 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389).

Marszałek:

(—) K. Grzesik.

321.

Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 389 z 1932 r.

USTAWA

z dnia 11 marca 1932 r.

o ustroju szkolnictwa.

WSTĘP.

Ustawa niniejsza wprowadza takie zasady ustroju szkolnictwa, które mają Państwu ułatwić organizację wychowania i kształcenia ogółu na świadomych swych obowiązków i twórczych obywateli Rzeczypospolitej, obywatelom tym — zapewnić jak najwyższe wyrobienie religijne, moralne, umysłowe i fizyczne oraz jak najlepsze przygotowanie do życia, zdolniejszym zaś i pilniejszym jednostkom ze wszelkich środowisk umożliwić osiągnięcie najwyższych szczebli naukowego i zawodowego wykształcenia.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Art. 1. (1) Szkoły i zakłady naukowe i wychowawcze, utrzymywane wyłącznie przez Państwo, noszą nazwę szkół (zakładów) państwowych.

(2) Szkoły (zakłady), utrzymywane przez Państwo wspólnie z samorządem terytorialnym lub gospodarczym na mocy osobnych ustaw, noszą nazwę szkół (zakładów) publicznych.

(3) Wszystkie inne szkoły (zakłady) noszą nazwę szkół (zakładów) prywatnych.

Art. 2. (1) Podstawę organizacyjną i programową ustroju szkolnictwa stanowi siedmioletnia szkoła powszechna najwyżej zorganizowana (III stopnia). Programy będą tak ułożone, aby umożliwiały młodzieży, odpowiednio uzdolnionej przejście ze szkół jednych typów do drugich oraz ze szkół niższych stopni do wyższych.

(2) Organizację wszelkich typów szkolnictwa z wyjątkiem, przewidzianym w art. 51 ust. 2, czas trwania nauki, programy oraz warunki przejścia z jednych do drugich określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Programy przedmiotów zawodowych w szkołach zawodowych ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświe-

cenia Publicznego powysłuchaniu opinii ministrów zainteresowanych w zakresie ich ustawowo określonej właściwości.

Art. 3. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może dla celów doświadczalnych zakładać poszczególne szkoły, oparte na odmiennych zasadach organizacyjnych niż zasady, określone w niniejszej ustawie.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE.

I. Przedszkola.

Art. 4. Dla dzieci w wieku od 3 lat ukończonych do czasu rozpoczęcia obowiązku szkolnego organizuje się przedszkola, które mają na celu wychowanie fizyczne i psychiczne przez stworzenie odpowiednich ku temu warunków.

II. Szkolnictwo powszechne.

Art. 5. Nauka w zakresie szkoły powszechnej jest obowiązkowa.

Art. 6. (1) Obowiązek szkolny trwa dla każdego dziecka lat siedem.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może na pewnych obszarach lub w poszczególnych miejscowościach przedłużyć czas trwania obowiązku szkolnego do lat ośmiu; może również skrócić go do lat sześciu, o ile to będzie konieczne ze względu na warunki organizacji szkolnictwa powszechnego na tych terenach.

(3) O ile w ciągu trwania obowiązku szkolnego dziecko nie ukończy nauki w zakresie szkoły powszechnej, obowiązek szkolny może być dla niego przedłużony o rok.

Art. 7. (1) Obowiązek szkolny zaczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko ukończy siedem lat życia.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może na pewnych obszarach lub w poszczególnych miejscowościach opóźnić lub przyśpieszyć rozpoczęcie obowiązku szkolnego o jeden rok; przyśpieszenie obowiązku szkolnego nie może dotyczyć dzieci, które przed rozpoczęciem roku szkolnego nie ukończą sześciu lat życia.

(3) Obowiązek szkolny może być odraczany dla dzieci, opóźnionych w rozwoju fizycznym lub umysłowym, oraz dla tych, które z powodu warunków komunikacyjnych mają utrudniony dostęp do szkoły. Szczegółowe normy ustala rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(4) Mogą być przyjmowane do publicznych szkół powszechnych w miarę wolnych miejsc dzieci, które nie podlegają jeszcze obowiązkowi szkolnemu, a ukończyły sześć lat życia, jeżeli wykażą odpowiedni rozwój fizyczny i umysłowy.

Art. 8. Czas trwania obowiązku szkolnego dzieci anormalnych określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dzieci te mogą być zwolnione od obowiązku szkolnego, o ile nie ma zorganizowanej dla nich szkoły specjalnej (art. 13).

Art. 9. Obowiązek szkolny wypełnia się przez pobieranie nauki: a) w publicznej szkole powszechnej, b) w innej szkole, c) w domu. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa warunki, na których nauka w innej szkole lub w domu uznana będzie za wypełnienie obowiązku szkolnego, oraz ustala rygory w stosunku do uchylających się wogóle od tego obowiązku.

Art. 10. (1) Szkoła powszechna obejmuje zasadniczo siedmioletni kurs nauki.

(2) W razie przedłużenia względnie skrócenia czasu trwania obowiązku szkolnego (art. 6 ust. 2) czas trwania nauki szkolnej ulega stosownej zmianie.

Art. 11. (1) Szkoła powszechna ma za zadanie dać na poziomie, odpowiadającym wiekowi i rozwojowi dziecka, potrzebne ogółowi obywateli jednolite podstawy wychowania i wykształcenia ogólnego oraz przygotowanie społeczno-obywatelskie z uwzględnieniem potrzeb życia gospodarczego.

(2) W programie szkoły powszechnej rozróżnia się trzy szczeble: szczebel pierwszy obejmuje elementarny zakres wykształcenia ogólnego, — szczebel drugi jest rozszerzeniem i pogłębieniem szczebla pierwszego, szczebel trzeci ma nadto przysposobić młodzież pod względem społeczno-obywatelskim i gospodarczym. Zagadnienia kulturalno-gospodarcze środowiska, w którym szkoła się znajduje, winny być uwzględniane w materiale naukowym wszystkich trzech szczebli.

Art. 12. (1) Pod względem organizacyjnym rozróżnia się szkoły powszechne trzech stopni. Szkołą stopnia I-go jest szkoła, która realizuje pierwszy szczebel programowy wraz z najważniejszymi składnikami programowymi szczebla drugiego i trzeciego; szkoła stopnia II-go realizuje pierwszy i drugi szczebel programowy wraz z najważniejszymi składnikami programowymi szczebla trzeciego; szkoła stopnia III-go realizuje wszystkie trzy szczeble programowe w pełnym zakresie.

(2) Szkoła powszechna III-go stopnia realizuje pierwszy szczebel programowy w czterech pierwszych latach nauki, drugi szczebel programowy w piątym i szóstym roku nauki, trzeci szczebel programowy w siódmym, względnie — w ośmioletniej szkole — w siódmym i ósmym roku nauki.

Art. 13. Wychowanie i kształcenie dzieci anormalnych odbywa się w zakładach i szkołach powszechnych specjalnych, względnie w oddziałach specjalnych.

Art. 14. Publiczne szkolnictwo powszechne będzie tak zorganizowane, ażeby obywatele mieli możność kształcenia dzieci w szkołach możliwie najwyższego stopnia. Zasady ułożenia planu sieci szkolnej i sposób jego realizacji określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

III. Dokształcanie.

Art. 15. (1) Młodzież, która wypełni obowiązek szkolny, a nie uczęszcza do żadnej szkoły, pod-

lega do 18 roku życia włącznie obowiązkowemu dokształcaniu.

(2) Zadaniem dokształcania jest pogłębienie indywidualnego i społeczno-obywatelskiego wychowania młodzieży oraz rozszerzenie ogólnego wykształcenia w dostosowaniu do potrzeb życia gospodarczego i zawodów, w których młodzież pracuje.

(3) Dokształcanie odbywa się bądź w szkołach i na kursach dokształcających ogólnych, bądź w szkołach dokształcających zawodowych (art. 26.)

Art. 16. (1) Od obowiązkowego dokształcania zwolnieni są ci, którzy po wypełnieniu obowiązku szkolnego ukończą conajmniej dwuletnią naukę w szkole, uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wystarczającą.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwalnia od obowiązkowego dokształcania młodzież, dla której niema zorganizowanej ani odpowiedniej szkoły dokształcającej zawodowej, ani ogólnej, ani odpowiednich kursów dokształcających.

(3) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustala rygory w stosunku do uchylających się od tego obowiązku.

Art. 17. Młodzież w wieku powyżej lat 18 oraz dorośli będą mogli pogłębiać i rozszerzać swoje wykształcenie — w szkołach i na kursach dokształcających oraz przy pomocy innych instytucyj oświaty pozaszkolnej według zasad, jakie ustala rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 18. W wypadkach, w których zdobycie wykształcenia poza szkołą jest możliwe, odpowiednio zorganizowany przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego system egzaminów pozwoli na uzyskanie takich uprawnień, jakie zapewniają świadectwa odpowiednich szkół.

IV. Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

Art. 19. Szkoła średnia ogólnokształcąca ma za zadanie dać młodzieży podstawy pełnego rozwoju kulturalnego, przygotować ją do czynnego udziału w życiu zorganizowanego w ramach państwowych społeczeństwa oraz przygotować ją do studiów w szkołach wyższych.

Art. 20. (1) Szkoła średnia ogólnokształcąca jest sześcioletnia i składa się z czteroletniego gimnazjum i dwuletniego liceum.

(2) Obok szkół, obejmujących gimnazjum i liceum, mogą być tworzone szkoły, obejmujące tylko gimnazjum lub tylko liceum.

Art. 21. (1) Gimnazjum jest pod względem programowym w zasadzie jednolite i obejmuje naukę języka łacińskiego. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może jednak tworzyć gimnazja bez nauki języka łacińskiego.

(2) Program gimnazjum opiera się na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej i uwzględnia obok wykształcenia ogólnego praktyczne potrzeby życia.

Art. 22. (1) Liceum różniczkuje się pod względem programowym na wydziały, których podstawę dydaktyczną stanowią odpowiednio dobrane grupy przedmiotów.

(2) Program liceum opiera się na programie gimnazjum i daje teoretyczno-naukowe przygotowanie do studjów w szkołach wyższych.

Art. 23. Do pierwszej klasy gimnazjum przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli co najmniej lat 12, — do liceum kandydatów, którzy ukończyli co najmniej lat 16. Górną granicę wieku kandydatów ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

V. Szkolnictwo zawodowe.

Art. 24. Szkolnictwo zawodowe ma za zadanie przygotować wykwalifikowanych zawodowo pracowników dla życia gospodarczego przez teoretyczne i praktyczne kształcenie zawodowe z uwzględnieniem potrzebnego zakresu wykształcenia ogólnego oraz przez wychowanie społeczno-obywatelskie.

Art. 25. (1) Szkolnictwo zawodowe obejmuje szkoły i kursy zawodowe.

(2) Szkoły zawodowe dzielą się na szkoły:
a) dokształcające,
b) typu zasadniczego,
c) przysposobienia zawodowego.

Art. 26. (1) Szkoły dokształcające zawodowe dają młodzieży, pracującej zawodowo, która wypełniła obowiązek szkolny i podlega obowiązkowemu dokształcaniu (art. 15 i 16), niezbędne wiadomości zawodowe teoretyczne i pogłębienie wykształcenia praktycznego, otrzymywanego w warsztacie pracy zarobkowej.

(2) Program szkół dokształcających zawodowych, oparty bądź na pierwszym, bądź na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej, rozłożony jest zasadniczo na trzy lata. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może zależnie od potrzeb zawodu skrócić lub przedłużyć czas ten o rok.

Art. 27. (1) Szkoły zawodowe typu zasadniczego dają przygotowanie zawodowe teoretyczne i praktyczne i dzielą się na szkoły stopnia:
a) niższego,
b) gimnazjalnego,
c) licealnego.

(2) Niezależnie od tych szkół organizowane są szkoły mistrzów i szkoły nadzorców.

Art. 28. Szkoły zawodowe stopnia niższego mają charakter wybitnie praktyczny. Program ich opiera się na pierwszym szczeblu programowym szkoły powszechnej i jest rozłożony zależnie od zawodu na 2 do 3 lat. Na pierwszy rok nauczania przyjmuje się zależnie od zawodu kandydatów, którzy w danym roku kalendarzowym kończą co najmniej 13 lub 14 lat życia.

Art. 29. (1) Szkoły zawodowe stopnia gimnazjalnego daja obok przygotowania praktycznego przygotowanie zawodowe teoretyczne oraz

uwzględniają w potrzebnym zakresie wykształcenie ogólne.

(2) Program ich opiera się na drugim lub trzecim szczeblu programowym szkoły powszechnej i zależnie od zawodu jest rozłożony na dwa do czterech lat. Dolną granicę wieku przyjmowania kandydatów, która nie może schodzić poniżej lat 13, określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 30. W miarę możności będą tworzone kursy, na których odpowiednio uzdolnieni absolwenci różnych stopni szkół zawodowych, pragnący przejść do szkół wyższych stopni, będą mogli uzupełnić swe wykształcenie.

Art. 31. Szkoły zawodowe stopnia licealnego dają oprócz przygotowania praktycznego, głębsze przygotowanie zawodowe teoretyczne oraz uwzględniają w odpowiednim zakresie wykształcenie ogólne. Program ich opiera się na programie gimnazjum ogólnokształcącego, zależnie zaś od zawodu jest rozłożony na 2 do 3-ch lat. Na pierwszy rok nauczania przyjmuje się kandydatów, którzy w danym roku kalendarzowym kończą co najmniej 16 lat życia.

Art. 32. Szkoły mistrzów i szkoły nadzorców są przeznaczone dla wykwalifikowanych rzemieślników i pracowników przemysłowych lub technicznych i dają rozszerzenie wiedzy zawodowej. Przyjmuje się do nich osoby, które złożyły egzamin czeladniczy lub posiadają inne przygotowanie, uznane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wystarczające, oraz odbyły następnie 3-letnią praktykę zawodową.

Art. 33. Szkoły przysposobienia zawodowego są przeznaczone dla absolwentów wszystkich szkół wszelkich stopni i dają elementy wiedzy zawodowej dla wprowadzenia w zawód. Szkoły te są roczne.

Art. 34. (1) Dolna granica wieku przyjęcia do szkół zawodowych stopnia niższego i gimnazjalnego może być dla poszczególnych kandydatów obniżona o rok, jeżeli wynosi nie mniej niż 14 lat.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustala górną granicę wieku przyjmowania kandydatów do wszelkich szkół zawodowych typu zasadniczego.

(3) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii ministrów, zainteresowanych w zakresie ich ustawowo określonej właściwości, może w drodze rozporządzenia uzależnić przyjęcie kandydatów do poszczególnych szkół typu zasadniczego oraz szkół przysposobienia zawodowego od odbycia uprzedniej praktyki zawodowej. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii ministrów, zainteresowanych w zakresie ich ustawowo określonej właściwości, może w drodze rozporządzenia również uzależnić wydanie świadectwa ukończenia tych szkół od odbycia praktyki zawodowej poszkolnej.

Art. 35. Kursy zawodowe przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych działach danego zawodu. Czas trwania kursów zależny jest od potrzeb danej specjalności.

VI. Kształcenie kandydatów na nauczycieli.

Art. 36. Kształcenie kandydatów na nauczycieli ma na celu przygotowanie pracowników, posiadających potrzebną do spełniania zawodu nauczycielskiego wiedzę oraz przygotowanie pedagogiczne i społeczno-obywatelskie.

A. Wychowawczynie przedszkoli.

Art. 37. (1) Kształcenie kandydatek na wychowawczynie przedszkoli odbywa się:

a) w 4-letnich seminariach dla wychowawczyń przedszkoli,

b) w 2-letnich liceach dla wychowawczyń przedszkoli.

(2) Na pierwszy rok nauczania seminarium przyjmuje się kandydatki, które w danym roku kalendarzowym kończą co najmniej lat 13, — na pierwszy rok liceum kandydatki, które ukończyły co najmniej lat 16. Górną granicę wieku kandydatek określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 38. (1) Program seminarium dla wychowawczyń przedszkoli opiera się na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej, program liceum opiera się na programie gimnazjum.

(2) Program seminarium i liceum obejmuje wykształcenie ogólne, przygotowanie społeczno-obywatelskie i pedagogiczne oraz praktykę pedagogiczną.

Art. 39. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa czas trwania i organizację praktyki pedagogicznej uczennic seminariów i liceów dla wychowawczyń przedszkoli; praktyka ta odbywa się w przedszkołach, istniejących z reguły przy tych zakładach, i w innych przedszkolach.

B. Nauczyciele szkół powszechnych.

Art. 40. (1) Kształcenie kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych odbywa się:

a) w 3-letnich liceach pedagogicznych,

b) w 2-letnich pedagogiach.

(2) Na pierwszy rok nauczania liceum pedagogicznego przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli co najmniej lat 16, — na pierwszy rok pedagogium kandydatów, którzy ukończyli co najmniej 18 lat. Górną granicę wieku kandydatów określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 41. (1) Program liceum pedagogicznego opiera się na programie gimnazjum, program pedagogium na programie liceum ogólnokształcącego.

(2) Program liceum pedagogicznego i pedagogium obejmuje wykształcenie ogólne, przygotowanie społeczno-obywatelskie, wykształcenie pedagogiczne oraz praktykę pedagogiczną.

(3) Program pedagogium uwzględnia nadto specjalizację w zakresie obranych grup przedmiotów.

Art. 42. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa czas trwania i organizację praktyki pedagogicznej uczniów tych zakładów; praktyka ta odbywa się w szkołach powszechnych, istniejących z reguły przy tych zakładach (szkoły ćwiczeń) i w innych publicznych szkołach powszechnych, względnie posiadających prawo publiczności.

Art. 43. Dla umożliwienia młodzieży zamiejscowej uczenia się w liceach pedagogicznych i pedagogiach będą przy tych zakładach z reguły organizowane internaty.

Art. 44. Przygotowanie nauczycieli szkół powszechnych do nauczania w szkołach specjalnych odbywa się w zakładach i na kursach rocznych lub dwuletnich.

C. Nauczyciele szkół średnich ogólnokształcących, seminariów i liceów dla wychowawczyń przedszkoli, liceów pedagogicznych i pedagogiów.

Art. 45. (1) Przygotowanie nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, seminariów i liceów dla wychowawczyń przeszkoli, liceów pedagogicznych i pedagogiów obejmuje wykształcenie w zakresie obranej dziedziny wiedzy (umiejętności), i przygotowanie społeczno-obywatelskie, wykształcenie pedagogiczne oraz praktykę pedagogiczną.

(2) Kształcenie w zakresie obranej dziedziny wiedzy (umiejętności) odbywa się w szkołach wyższych na zasadach, jakie określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po zasięgnięciu opinii Rad Wydziałowych szkół akademickich. W razie braku odpowiednich szkół wyższych, kształcenie odbywa się w sposób, określony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(3) Po ukończeniu kształcenia w zakresie obranej dziedziny wiedzy odbywa się kształcenie pedagogiczne na kursach pedagogicznych co najmniej rocznych, przyczym dla kandydatów na nauczycieli przedmiotów pedagogicznych czas ten może być skrócony. Kursy pedagogiczne mogą być organizowane przy szkołach wyższych lub oddzielnie.

(4) Przygotowanie społeczno-obywatelskie odbywa się bądź na studium, przewidzianym w art. 53, bądź na kursach pedagogicznych.

(5) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa czas trwania i organizację praktyki pedagogicznej. Praktyka ta odbywa się w szkołach, wymienionych w ustępie pierwszym, bądź związanych z kursami pedagogicznymi (ust. 3), bądź niezwiązanych.

D. Nauczyciele szkół zawodowych.

Art. 46. (1) Przygotowanie nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz prowadzących praktyczną naukę zawodu nauczycieli i instruktorów obejmuje wykształcenie zawodowe i praktykę zawodową, przygotowanie społeczno - obywatelskie, wykształcenie pedagogiczne i praktykę pedagogiczną.

(2) Kształcenie zawodowe kandydatów na nauczycieli przedmiotów zawodowych odbywa się:
a) dla szkół dokształcających zawodowych i szkół zawodowych stopnia niższego — w odpowiednich szkołach zawodowych stopnia licealnego,
b) dla szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego i licealnego — w szkołach wyższych na zasadach, jakie określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wydane po wysłuchaniu opinii zainteresowanych Ministrów;
c) jeżeli chodzi o zawody, dla których niema szkół stopnia licealnego (pkt. a) lub szkół wyższych (pkt. b), — w sposób, oznaczony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, po wysłuchaniu opinii zainteresowanych ministrów.

(3) Kształcenie zawodowe kandydatów na nauczycieli, prowadzących naukę praktyczną zawodu w szkołach dokształcających zawodowych oraz w szkołach zawodowych stopnia niższego, gimnazjalnego i licealnego, odbywa się w zakładach, oznaczonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, po wysłuchaniu opinii zainteresowanych ministrów.

(4) Kształcenie zawodowe kandydatów na instruktorów odbywa się:
a) w szkołach zawodowych stopnia gimnazjalnego,
b) w szkołach mistrzów lub w szkołach nadzorców.

(5) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii zainteresowanych ministrów określa czas trwania i organizację praktyki zawodowej zarówno dla kandydatów na nauczycieli przedmiotów zawodowych jak również dla kandydatów na nauczycieli i instruktorów, prowadzących praktyczną naukę zawodu.

(6) Przygotowanie społeczno - obywatelskie kandydatów na nauczycieli i instruktorów odbywa się bądź na studium, przewidzianym w art. 53, bądź na kursach pedagogicznych.

(7) Kształcenie pedagogiczne kandydatów na nauczycieli i instruktorów odbywa się na kursach pedagogicznych, przyczym dla kandydatów, kształconych w szkołach mistrzów lub w szkołach nadzorców, będą z kursami pedagogicznymi połączone kursy uzupełniające wykształcenie ogólne.

(8) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa czas trwania i organizację praktyki pedagogicznej.

Art. 47. (1) Kształcenie kandydatów na nauczycieli przedmiotów pomocniczych, ściśle związanych z zawodem, odbywa się według zasad, wskazanych w art. 46 dla kandydatów na nauczycieli przedmiotów zawodowych, przyczym jednak zależnie od decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego praktyka zawodowa może nie być wymagana.

(2) Kształcenie tych kandydatów może się odbywać również w sposób, przepisany dla kształcenia kandydatów na nauczycieli tych samych

przedmiotów w szkołach ogólnokształcących, a mianowicie:

a) dla szkół zawodowych stopnia niższego i dla szkół dokształcających zawodowych — w sposób, określony w art. 40—42;

b) dla szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego i licealnego — w sposób, określony w art. 45.

(3) Kandydaci, wymienieni w ustępie drugim, kształcą się nadto dodatkowo na specjalnych kursach wprowadzających w zagadnienia szkolnictwa zawodowego.

Art. 48. Kształcenie kandydatów na nauczycieli przedmiotów pomocniczych, nie związanych bezpośrednio z zawodem, odbywa się w sposób, przewidziany w art. 47 ust. 2 i 3.

Art. 49. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa, który ze sposobów kształcenia wymienionych w art. 46 i 47, odnosi się do kształcenia kandydatów na nauczycieli i instruktorów szkół przysposobienia zawodowego, szkół mistrzów i szkół nadzorców.

E. Dalsze kształcenie nauczycieli czynnych.

Art. 50. Dla wychowawczyń przedszkoli oraz dla nauczycieli czynnych w szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących, w szkołach zawodowych, seminariach i liceach dla wychowawczyń przedszkoli, liceach pedagogicznych i pedagogiach oraz dla instruktorów czynnych w szkołach zawodowych będą organizowane celem umożliwienia dalszego kształcenia się osobne zakłady i kursy.

VII. Szkoły wyższe.

Art. 51. (1) Szkoły wyższe dzielą się na akademickie i nieakademickie.

(2) Organizację szkół akademickich określa osobna ustawa ze zmianami, wynikającemi z postanowień art. 52 i 53 niniejszej ustawy.

(3) Organizację szkół nieakademickich określają statuty, zatwierdzane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 52. (1) W szkołach wyższych studiować mogą w charakterze studentów zwyczajnych absolwenci liceów ogólnokształcących, liceów dla wychowawczyń przedszkoli i liceów pedagogicznych, oraz szkół zawodowych stopnia licealnego, którzy wykażą się świadectwem kwalifikującym do studiów w szkołach wyższych, jako też osoby, które uzyskały takież świadectwa na podstawie egzaminu.

(2) Nadto studiować mogą w charakterze studentów zwyczajnych osoby, które nie odpowiadają powyższym warunkom, a uzyskały zezwolenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie jednomyślnie przyjętego i przez Radę Wydziału umotywowanego wniosku.

(3) Rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po zasięgnięciu opinii Rad Wydziałowych szkół akademickich wskażą, do jakich szkół wyższych i na jakie wydziały dają wstęp świadectwa, wymienione w ustępie pierwszym, oraz określą potrzebne egzaminy uzupełniające celem uzyskania wstępu do innych szkół wyższych, względnie na inne wydziały.

(4) O ile zajdzie potrzeba ściślejszego doboru kandydatów do szkół wyższych z pośród osób, posiadających warunki, wymienione w ustępie pierwszym, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po zasięgnięciu opinii Rad Wydziałowych szkół akademickich określa sposób postępowania.

Art. 53. (1) Dla studentów szkół wyższych będzie zorganizowane studium w zakresie obrony technicznej Państwa i nauki obywatelstwa oraz sprawności fizycznej.

(2) Studium to będzie tworzone bądź przy szkołach wyższych, bądź oddzielnie na zasadach, jakie ustala rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Postanowienia przejściowe.

Art. 54. (1) Organizacja szkolnictwa, przewidziana w niniejszej ustawie, wprowadzona będzie w życie w odniesieniu do szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminariów dla wychowawczyń przedszkoli, liceów pedagogicznych i pedagogiów najdalej w ciągu sześciu lat od dnia wejścia w życie ustawy.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa w drodze rozporządzenia sposób przekształcenia, względnie likwidacji szkół, nie odpowiadających ustrojowi, wprowadzonemu niniejszą ustawą; likwidacja, względnie przekształcenie takich szkół, winna być zakończona najdalej w przeciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przy uwzględnieniu przepisu art. 55.

(3) W istniejących w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej seminarjach nauczycielskich wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów na pierwszy kurs.

Art. 55. (1) Przy wprowadzaniu ustroju szkolnictwa, przewidzianego w niniejszej ustawie, należy zapewnić młodzieży uczęszczającej do szkół możność dokończenia nauki w odpowiednich szkołach w takim okresie czasu, jaki w chwili przyjęcia ucznia był przewidziany dla danych szkół, jako normalny czas trwania nauki.

(2) Świadectwa, uzyskane w okresie przejściowym, zachowują takie uprawnienia, jakie dawały przed wejściem w życie ustawy.

Art. 56. Niezależnie od uprawnień, nadanych Ministrowi w poszczególnych artykułach niniejszej ustawy, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ma prawo wydawać w drodze rozporządzeń przepisy wykonawcze, uzgadniające i przejściowe, które okażą się niezbędne dla wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa i przystosowania do niego dotychczasowych przepisów ustawowych.

Postanowienia końcowe.

Art. 57. Wszędzie tam, gdzie ustawa niniejsza nadaje uprawnienia Ministrowi Wyznań Religij-

nych i Oświecenia Publicznego, wchodzą w jego uprawnienia inni ministrowie w stosunku do szkolnictwa, podlegającego ich kompetencji na mocy osobnych ustaw. Uprawnienia te ministrowie wykonywają w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 58. (1) Postanowienia ustawy niniejszej nie dotyczą szkół artystycznych; ustrój ich określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) Ustawa niniejsza nie dotyczy szkół, organizowanych dla celów wojskowych, bezpieczeństwa publicznego, straży granicznej, oraz szkół rolniczych, podlegających kompetencji Ministra Rolnictwa, i szkolnictwa zawodowo-sanitarnego, podlegającego kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 59. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 60. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1932 r.

(2) Przepisy niniejszej ustawy, o ile dotyczą szkolnictwa ogólnokształcącego oraz zawodowego wszelkich typów i stopni, nie obowiązują na obszarze Województwa Śląskiego.

(3) Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy i w miarę reorganizowania szkolnictwa według jej brzmienia tracą równocześnie na podstawie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z nią przepisy ustawowe, między innymi: część druga zdania pierwszego (zaczynająca się po myślniku) i zdanie drugie art. 2, oraz zdanie drugie ustępu pierwszego art. 85 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 494) w brzmieniu, nadanem jej ustawą z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 2 z roku 1925 poz. 10).

(4) W wypadkach, w których przewidziano wydanie rozporządzeń przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, przepisy dotychczasowe zachowują moc obowiązującą w charakterze rozporządzeń do czasu zastąpienia ich nowymi rozporządzeniami.

Prezydent Rzeczypospolitej: **I. Mościcki**

Prezes Rady Ministrów: **A. Prystor**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: **J. Jędrzejewicz**

Minister Spraw Wewnętrznych: **Bronisław Pieracki**

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych: **Fabrycy**

Minister Rolnictwa: **Sew. Ludkiewicz**

322.

Przedruk z Dz. U. Śl. nr 17 z dnia 1 września 1937 r. poz. 39.

USTAWA

z dnia 30 sierpnia 1937 roku

o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych.

Art. 1.

W zakresie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych obowiązywać będą na obszarze województwa śląskiego przepisy ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343) z uwzględnieniem postanowień niniejszej ustawy.

Art. 2.

Władza szkolna może odmówić zezwolenia na założenie szkoły prywatnej, zakładu naukowego lub wychowawczego, jeżeli to nie odpowiada potrzebie społecznej lub gospodarczej terenu i środowiska, zwłaszcza zaś jeżeli istniejące szkoły państwowe lub publiczne zapewniają młodzieży w wystarczającej mierze pobieranie nauki i wychowania.

Art. 3.

Do prywatnych szkół i zakładów naukowych i wychowawczych z językiem wykładowym nie polskim mogą być dopuszczone wyłącznie dzieci narodowości nie polskiej:

1) jeżeli dzieci władają w należytym stopniu językiem wykładowym szkoły,
2) jeżeli osoby w myśl ustawy odpowiedzialne za ich wychowanie nie należą do narodowości polskiej, a nadto
3) o ile chodzi o szkoły powszechne — jeżeli dzieci mieszkają w zasadzie w odległości najdalej 3 km od budynku odnośnej szkoły prywatnej.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
(—) K. Grzesik.

323.

Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 343 z 1932 r.

USTAWA

z dnia 11 marca 1932 r.

o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych.

Art. 1. Opiekę i nadzór nad prywatnymi szkołami, zakładami naukowymi i wychowawczymi sprawuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który może przekazać swe uprawnienia podległym władzom szkolnym.

Art. 2. (1) Obywatel polski może założyć szkołę (zakład) pod warunkiem:

1) przedłożenia statutu szkoły, ustalającego ustrój wewnętrzny szkoły, język nauczania i program, nazwę oraz stosunek właściciela(ki) do dyrektora (ki) i kierownika (czki) i nauczycieli (ek); rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określi wymagania, jakim odpowiadać winien statut;

2) zapewnienia szkole odpowiedniego lokalu i wyposażenia w urządzenia i pomoce naukowe;

3) wykazania, że środki utrzymania szkoły będą wystarczające;

4) przedłożenia pisemnego stwierdzenia właściwych władz państwowych, że ubiegający się o nie zachowywał się nienagannie pod względem moralności oraz w stosunku do Państwa.

(2) Orzeczenie oznaczonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego władzy szkolnej stwierdza, czy powyższe warunki zostały spełnione.

(3) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w wyjątkowych przypadkach może zezwolić na założenie szkoły osobie, nie posiadającej obywatestwa polskiego.

(4) Po uzyskaniu orzeczenia, stwierdzającego spełnienie powyższych warunków, założyciel (ka) może szkołę otworzyć. O ile w ciągu 3 miesięcy od chwili wniesienia podania założyciel (ka) nie otrzyma odpowiedzi, ma prawo szkołę otworzyć.

(5) O terminie otwarcia szkoły winien (na) założyciel (ka) zawiadomić władzę szkolną nie później niż na dwa tygodnie przed rozpoczęciem nauki.

Art. 3. (1) Orzeczenie, stwierdzające wypełnienie warunków, wymaganych do założenia szkoły, traci moc, jeżeli w ciągu roku od jego wydania szkoła nie zostanie otwarta lub jeżeli władza szkolna orzeknie, iż właściciel(ka) przestał(a) czynić zadość jednemu z warunków, określonych w art. 2.

(2) Prawa, wynikające z uzyskania orzeczenia, o którym mowa w art. 2, mogą być odstąpione osobie trzeciej tylko za zgodą władzy, która je wydała.

Art. 4. (1) Szkoła może być zamknięta przez sprawującą nadzór władzę szkolną, jeżeli orzeczeniem tej władzy zostanie stwierdzone, że:

a) szkoła była nieczynna przez 3 miesiące bez usprawiedliwionej przyczyny,

b) poziom naukowy lub wychowawczy szkoły w ciągu 3 lat ostatnich jest niewystarczający,

c) szkoła nie przestrzega obowiązujących przepisów lub postanowień statutu szkoły,

d) nauczanie lub wychowanie młodzieży odbywa się w duchu nielojalnym dla Państwa, względnie szkoła nie przeciwdziała skutecznie szkodliwym pod względem wychowawczym wpływom na młodzież.

(2) Przed wydaniem orzeczenia, zamykającego szkołę, sprawująca nadzór władza szkolna winna dać możność kierownictwu szkoły udzielenia wyjaśnień w terminie, przez władzę szkolną określonym.

Art. 5. (1) O zamierzonym zwinięciu szkoły winien(na) właściciel(ka) uprzedzić władzę szkolną na 3 miesiące naprzód. Zwinięcie szkoły w ciągu roku szklonego nastąpić może jedynie za zgodą władzy szkolnej.

(2) W razie zwinięcia lub zamknięcia szkoły akta szkolne wraz z pieczęciami złożone być winny do oznaczonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego władzy szkolnej.

Art. 6. (1) Dyrektorem (ką), kierownikiem (czką) lub nauczycielem (ką) szkoły może być tylko nieskazitelny obywatel polski, posiadający przepisane kwalifikacje zawodowe do nauczania.

(2) Dyrektora(kę), kierownika(czkę) zatwierdza władza szkolna.

(3) Władza szkolna może zażądać od kandydata(ki) na dyrektora(kę), kierownika(czkę) lub nauczyciela (kę) pisemnego stwierdzenia właściwych władz państwowych, że zachowywał (a) się nienagannie pod względem moralności oraz w stosunku do Państwa.

(4) Władza szkolna może w danej szkole odmówić zatwierdzenia dyrektora (ki), (kierownika (czki)) lub nie dopuścić nauczyciela (ki) do nauczania, jeżeli uzna, że tego wymagają względy pedagogiczne.

(5) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w wyjątkowych przypadkach zwolnić kandydata (kę) na dyrektora (kę), (kierownika(czkę)) lub nauczyciela (kę) od wymogu posiadania obywatelstwa polskiego.

Art. 7. Władza szkolna może zażądać usunięcia dyrektora (ki) (kierownika (czki)) lub nauczyciela (ki), jeżeli uzna, że ten (ta):

a) wywiera na młodzież szkodliwy wpływ pod względem wychowawczym,

b) nie przestrzega obowiązujących przepisów i postanowień statutu szkoły,

c) winien(na) jest rażącego zaniedbania obowiązków dyrektora(ki) (kierownika(czki)) lub nauczyciela (ki).

(2) Władza szkolna może w przypadkach, przewidzianych w ust. 1, zawiesić dyrektora (kę) (kierownika (czkę)) lub nauczyciela (kę) w czynnościach.

Art. 8. Szkoły (zakłady) prywatne, zorganizowane na wzór szkół (zakładów) państwowych (publicznych), oraz szkoły (zakłady) prywatne, nie zorganizowane na wzór państwowych (publicznych), a uznane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za eksperymentalne. mogą uzyskiwać uprawnienia szkół (za-

kładów) państwowych (publicznych) na warunkach określonych rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 9. Szkoły prywatne, uznane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za eksperymentalne, będą otoczone szczególną opieką władz szkolnych.

Art. 10. (1) Ustawa niniejsza nie dotyczy prywatnych szkół akademickich oraz szkół rolniczych, podległych kompetencji Ministra Rolnictwa, i szkolnictwa zawodowo-sanitarnego, podlegającego kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych. Warunki, pod jakimi mogą być otwierane i prowadzone wymienione szkoły, i kursy zawodowo-sanitarne, oraz uprawnienia osób, które je ukończyły, określa, o ile nie ma w tym zakresie przepisów ustawowych, Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, ustali warunki zakładania i utrzymywania przez związki komunalne szkół, zakładów naukowych lub wychowawczych, ich statut oraz stosunki służbowe nauczycieli (ek), dyrektorów (rek) tych szkół (zakładów). Takież rozporządzenie wyda Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w stosunku do szkół zawodowych, utrzymywanych przez izby przemysłowo-handlowe i rzemieślnicze oraz korporacje przemysłowe i rzemieślnicze.

Art. 11. Przepisy ustawy niniejszej mają analogiczne zastosowanie do szkół (zakładów naukowych i wychowawczych), zakładanych względnie utrzymywanych przez zarejestrowane stowarzyszenia i fundacje, przy czym nie odnosi się do nich postanowienie pkt. 4 art. 2.

Art. 12. (1) Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustali sposób i termin uzyskania przez szkoły, istniejące w dniu wejścia w życie tej ustawy, orzeczeń, stwierdzających spełnienie warunków, przewidzianych w art. 2, przy uwzględnieniu postanowień art. 11.

(2) Szkoły, które nie będą czyniły zadość wymogom tego rozporządzenia, ulegną zamknięciu w terminie, oznaczonym przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 13. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz Ministrowi Przemysłu i Handlu we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 14. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego. Równocześnie tracą moc wszystkie przepisy, wydane w sprawach, uregulowanych ustawą niniejszą.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. M o ś c i c k i.

Prezes Rady Ministrów: w z. Wł. Z a w a d z k i.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: J. J ę d r z e j e w i c z.

Minister Spraw Wewnętrznych: Bronisław P i e r a c k i.

Minister Przemysłu i Handlu: Z a r z y c k i.

324.

Przedruk z Dziennika Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr 11 z dnia 10 września 1937 r., poz. 335.

ZARZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 28 sierpnia 1937 r. (Nr. II Pr-7835/37)

w sprawie programów nauki w publicznych szkołach powszechnych w roku szkolnym 1937/38.

Zarządzam, aby dalsze wprowadzanie w roku szkolnym 1937/38 nowych programów nauki, ustalonych rozporządzeniami z dnia 12 lipca 1934 r. Nr I Pr-2857/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6—7, poz. 93), z dnia 1 października 1935 r. Nr II Pr-5481/35 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1936 Nr 1, poz. 4) i z dnia 11 lipca 1936 r. Nr II Pr-4468/36 i Nr II Pr-4469/36 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 114 i 113), odbywało się według załączonej instrukcji.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) W. Świętosławski.

Załącznik do zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 28. VIII. 1937 r. (Nr II Pr-7835/37).

INSTRUKCJA
dotycząca programów nauki w publicznych szkołach powszechnych w roku szkolnym 1937/38.

I.

RELIGIA RZYMSKO-KATOLICKA.

A. 1. KLASA I SZKÓŁ STOPNIA DRUGIEGO I TRZECIEGO (O 3 I WIĘCEJ NAUCZYCIELACH).

Obowiązuje program, ustalony dla klasy I rozporządzeniem z dnia 1 października 1935 r. Nr II Pr-5481/35 i ogłoszony w oddzielnym wydawnictwie p. t. „Program nauki religii rzymsko-katolickiej w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania".

2. KLASA I SZKÓŁ STOPNIA PIERWSZEGO (O 2 I O 1 NAUCZYCIELU).

Jeżeli klasa I szkoły o 2 nauczycielach uczy się osobno, obowiązuje w roku szk. 1937/38 pro-

gram nauki w klasie I szkół trzeciego stopnia, wskazany powyżej w dziale I. A. 1. W komplecie z klas I i II należy oprzeć się zasadniczo na tym samym programie, wprowadzając jednak w możliwie największym stopniu inne opowiadania biblijne i przykłady niż w ubiegłym roku szkolnym; nauczyciel religii poświęci poza tym w drugim półroczu pewną ilość czasu na przygotowanie dostatecznie rozwiniętych dzieci z klasy II do Sakramentów św. Pokuty i Ołtarza.

B. 1. KLASA II SZKÓŁ STOPNIA DRUGIEGO I TRZECIEGO (O 3 I WIĘCEJ NAUCZYCIELACH).

Obowiązuje program, ustalony dla klasy II rozporządzeniem z dnia 1 października 1935 r. Nr II Pr-5481/35 i ogłoszony w oddzielnym wydawnictwie p. t. „Program nauki rzymsko-katolickiej w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania“.

2. KLASA II SZKÓŁ STOPNIA PIERWSZEGO (O 2 I O 1 NAUCZYCIELU).

Jeżeli klasa II szkoły o 2 nauczycielach uczy się osobno, obowiązuje nowy program nauki w klasie II szkół trzeciego stopnia, wskazany powyżej w dziale I. B. 1.

W komplecie z klas I i II należy oprzeć się zasadniczo na programie nauki w klasie I szkół trzeciego stopnia, wskazanym powyżej w dziale I. A. 1., wprowadzając jednak w możliwie największym stopniu inne opowiadania biblijne i przykłady niż w ubiegłym roku szkolnym; nauczyciel religii poświęci poza tym w drugim półroczu pewną ilość czasu na przygotowanie dostatecznie rozwiniętych dzieci z klasy II do Sakramentów św. Pokuty i Ołtarza.

C. 1. KLASA III SZKÓŁ STOPNIA TRZECIEGO (O 5 I WIĘCEJ NAUCZYCIELACH).

Obowiązuje nowy program, ustalony w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III szkół trzeciego stopnia.

2. KLASA III SZKÓŁ STOPNIA DRUGIEGO (O 4 I 3 NAUCZYCIELACH).

Jeżeli klasa III pobiera naukę religii osobno, obowiązuje nowy program, ustalony w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III szkół trzeciego stopnia.

Przy nauce kompletu z klas III i IV oprzeć się należy w r. szk. 1937/38 przede wszystkim na programie, ustalonym w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy IV, z takimi jednak uproszczeniami i skrótami, aby pozostało w drugim półroczu dość czasu na takie przygotowanie do Sakramentów św. Pokuty i Ołtarza, jak w osobnej klasie III.

3. KLASA III SZKÓŁ STOPNIA PIERWSZEGO (O 2 I O 1 NAUCZYCIELU).

Przy nauce klas III i IV bądź w komplecie, bądź osobno, każda z tych klas wykonywa własny program. W klasie III obowiązuje w roku szk. 1937/38 program, przewidziany w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III, przy tym jednak należy w granicach możliwości wprowadzać inne opowiadania biblijne i przykłady niż w ubiegłym roku szkolnym.

D. 1. KLASA IV SZKÓŁ STOPNIA TRZECIEGO (O 5 I WIĘCEJ NAUCZYCIELACH).

Obowiązuje w r. szk. 1937/38 nowy program, ustalony w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy IV szkół trzeciego stopnia.

2. KLASA IV SZKÓŁ STOPNIA DRUGIEGO (O 4 I 3 NAUCZYCIELACH).

Jeżeli klasa IV pobiera naukę religii osobno, obowiązuje w r. szk. 1937/38 nowy program, ustalony w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy IV szkół trzeciego stopnia.

Przy nauce kompletu z klas III i IV oprzeć się należy w r. szk. 1937/38 przede wszystkim na programie, ustalonym w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy IV, z takimi jednak uproszczeniami i skrótami, aby pozostało w drugim półroczu dość czasu na takie przygotowanie do Sakramentów św. Pokuty i Ołtarza, jak w osobnej klasie III.

3. KLASA IV SZKÓŁ STOPNIA PIERWSZEGO (O 2 I O 1 NAUCZYCIELU).

W klasie IV, pobierającej naukę bądź osobno, bądź w komplecie z klasą III, obowiązuje w r. szk. 1937/38 nowy program, ustalony w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy IV.

E. 1. KLASY V, VI, VII i VIII SZKÓŁ STOPNIA III (O 5 I WIĘCEJ NAUCZYCIELACH). *)

W klasach V—VIII, zarówno pobierających naukę religii osobno jak i w komplecie, obowiązują w r. szk. 1937/38 dotychczasowe programy nauki religii rzymsko-katolickiej, ogłoszone w Dz. U. WOP. Nr 12 z 25. IX. 1924 r. poz. 199 str. 375—383 wzgl. w odniesieniu do kl. 8-mych w Dz. U. WOP. Nr 7/8 z 20. 8. 1928 r. poz. 147 str. 367. — Odbitki tych programów, sporządzone staraniem Kurii Biskupiej w Katowicach otrzymują wszystkie szkoły za pośrednictwem właściwych wizytatorów religii rzymsko-katolickiej.

2. KLASY V I VI SZKÓŁ STOPNIA DRUGIEGO (O 4 I 3 NAUCZYCIELACH).

W klasie V obowiązuje tak samo, jak w szkołach stopnia trzeciego (o 5 i więcej nauczycielach), dotychczasowy program nauki religii dla oddziału V szkoły powszechnej siedmioklasowej; w klasie VI w dalszym ciągu przemienność programów dla oddziałów VI i VII, jak dawniej w grupie złożonej z oddziałów VI i VII w szkołach pięcio, cztero i trzyklasowych (Program nauki w publicznych szkołach powszechnych, wyd. z r. 1931, str. 12—14, 105, 106).

II.

W dwuletniej klasie VI szkół stopnia II (o 4 i 3 nauczycielach), w dwuletniej klasie III szkół sto-

*) Tekst tego ustępu zmodyfikowano w zastosowaniu do województwa śląskiego.

pnia I (o 2 i o 1 nauczycielu) i w trzyletniej klasie IV szkół stopnia I (o 2 i o 1 nauczycielu) oraz w kompletach przy nauce śpiewu w szkołach o różnej liczbie nauczycieli przechodzi się w r. szk. 1937/38 kurs B, względnie część przemienną B.

III.

W sprawie nauki rysunku, zajęć praktycznych, śpiewu i ćwiczeń cielesnych w szkołach powszechnych z polskim językiem nauczania przy użyciu oszczędnościowych wariantów planu godzin oraz w sprawie programów nauki w szkołach powszechnych z niepolskim językiem nauczania i dwujęzycznych obowiązuje instrukcja, dotycząca programów nauki w publicznych szkołach powszechnych w roku szkolnym 1936/37 i ogłoszona jako załącznik do okólnika Nr 76 z dnia 7 sierpnia 1936 r. II Pr-5229/36 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1936 Nr 7, poz. 128).

325.

Przedruk z Dziennika Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr 11 z dnia 10 września 1937 r., poz. 336.

ZARZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 31 sierpnia 1937 r. (Nr II Pr-7834/37)

w sprawie zmiany w planie godzin gimnazjum ogólnokształcącego.

W programie nauki w gimnazjach państwowych z polskim językiem nauczania (tymczasowym), ogłoszonym rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 lipca 1934 r. (Nr I Pr-2858/34) jako oddzielne wydawnictwo Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wprowadzam zmianę następującą:

w klasie IV:
zamiast „Historia — 0/3*)"
winno być „Historia — 1/2*)"
oraz zamiast „Geografia — 3/0*)"
winno być „Geografia — 2/1*)".

Zarządzenie powyższe wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski.

326.

Przedruk z Dziennika Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr 11 z dnia 10 września 1937 r., poz. 338.

ZARZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

z dnia 31 sierpnia 1937 r. (Nr II Pr-7736/37)

w sprawie listy książek wskazanych do użytku w I klasie liceum ogólnokształcącego.

W związku z załącznikiem do Instrukcji z dnia 17 lipca 1937 r. (Nr II Pr-6318/37), dotyczącej realizacji programu nauki w państwowym liceum ogólnokształcącym w roku szkolnym 1937/38 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 2 sierpnia 1937 r., poz. 308), podaję do wiadomości listę książek, wskazanych do użytku w I klasie liceum w roku szkolnym 1937/38 przy nauczaniu „Zagadnień życia współczesnego", oraz listę książek, które mogą służyć jako pomoc nauczycielowi przy opracowywaniu poszczególnych zagadnień.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski.

Załącznik do zarządzenia Ministra Wyz. Rel. i Ośw. Publ. z dnia 31 sierpnia 1937 r. (Nr II Pr-7736/37).

A. KSIĄŻKI DLA UCZNIA:

Pawłowski St., Bystroń J. St., Peretiatkowicz A. — Polska współczesna. Lwów—Warszawa, Książnica-Atlas. 1936.

Wereszczyński A. i Kucharski W. — Wiadomości o Polsce współczesnej. Lwów. Zakład Nar. im. Ossolińskich.

Mały Rocznik Statystyczny. — Wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego.

Encyklopedia dla młodzieży „Świat i Życie" pod red. prof. dr Z. Łempickiego. Wyd. Książnica-Atlas.

B. KSIĄŻKI DLA NAUCZYCIELA:

Lewiński J. — Zasady ekonomii politycznej.

Srokowski S. — Geografia gospodarcza ogólna. (Wyd. Szkoły Nauk Politycznych). Podaje obszerną literaturę.

Srokowski S. — Geografia gospodarcza Polski. (Wyd. Szkoły Nauk Politycznych). Podaje obszerną literaturę).

Bystroń J. S. — Sociologia. (Wyd. „Nasza Księgarnia").

Rychliński S. — Badania środowiska społecznego. Warszawa, 1932.

Polityka społeczna państwa Polskiego 1918—1935. (Wydawn. Ministerstwa Opieki Społecznej).

Szawleski. — Polska na tle gospodarki światowej.

Brzeski T. — Polska jako jednostka gospodarcza.

Umiastowski R. — Granice polityczne naturalne i obronne w czasach pokoju i wojny.

Umiastowski R. — Terytorium Polski pod względem wojskowym.

Gryziewicz. — Problem zaopatrzenia surowcowego ze stanowiska interesów obrony Państwa.

Rostworowski i Stablewski. — Rolnictwo i wojna.

327.

Przedruk z Dziennika Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr 11 z dnia 10 września 1937 r., poz. 339.

ZARZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

z dnia 4 września 1937 r. (Nr II Pr-8036/37)

w sprawie programu ćwiczeń cielesnych i przysposobienia wojskowego w liceach pedagogicznych.

Zarządzam z ważnością od dnia 3 września 1937 r. aż do odwołania, aby ćwiczenia cielesne oraz przysposobienie wojskowe w klasach pierwszych państwowych liceów pedagogicznych były prowadzone według programu obowiązującego dla klasy I liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem swoistych potrzeb liceum pedagogicznego.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski.

328.

OBWIESZCZENIE
MINISTRA KOMUNIKACJI

w sprawie Wykazu zakładów naukowych, których wychowańcom (wychowanicom) przysługują ulgi taryfowe.

(Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 26 października 1937 r. Nr 45).

W wykonaniu przepisu taryfy osobowej, bagażowej i ekspresowej Polskich Kolei Państwowych (linie normalnotorowe) z dnia 1 stycznia 1936 r. (Dz. T. i Z. K. z r. 1935, nr 47, poz. 605) § 61, pkt. 2 (T. O. II), wprowadza się w życie z dniem ogłoszenia niżej podany wykaz zakładów naukowych, których wychowańcy (wychowanice) przy przejazdach kolejami państwowymi oraz prywatnymi, znajdującymi się pod zarządem państwowym, mogą korzystać z ulg taryfowych.

W wykazie tym wyszczególnione są oddzielnie zakłady naukowe, znajdujące się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i oddzielnie zakłady na obszarze W. M. Gdańska.

Wykaz zawiera zakłady naukowe państwowe i te prywatne, którym przyznano prawa szkół państwowych lub które postawione zostały na równi z zakładami państwowymi, z wskazaniem ich w porządku alfabetycznym według województw i miejscowości, w których się znajdują oraz podziałem na następujące grupy:

GRUPA A.

1. Szkoły wyższe
2. Zakłady naukowe teologiczne państwowe i postawione na równi ze szkołami państwowymi
3. Szkoły artystyczne
4. Szkoły średnie ogólnokształcące
5. Szkoły zawodowe typu zasadniczego i przysposobienia zawodowego
6. Zakłady kształcenia nauczycieli i wychowawczyń przedszkoli
7. Szkoły specjalne dla upośledzonych
8. Szkoły powszechne i wydziałowe oraz publiczne placówki oświaty pozaszkolnej.

GRUPA B.

Szkoły dokształcające zawodowe

GRUPA C.

1. Zakwalifikowane zakłady naukowe teologiczne prywatne, zakwalifikowane kursy artystyczne i zakwalifikowane kursy zawodowe — także i dokształcające:
   a) Artystyczne
   b) Zawodowe
2. Instytucje oświaty pozaszkolnej.

Szkoły położone na obszarze W. M. Gdańska.

Wychowańcy (wychowanice) zakładów naukowych, wymienionych w wykazie w grupie A i B, mają prawo do korzystania z ulg na przejazdy **jednorazowe i codzienne,** przewidzianych w §§ 61 i 62 TO. II.

Wychowańcy (wychowanice) zakładów naukowych, wymienionych w wykazie w grupie C, mają prawo do korzystania z ulg jedynie przy przejazdach **codziennych** na naukę za biletami czasokresowymi (§ 61 TO. II), oraz przy przejazdach na wycieczki szkolne i kolonie (§ 62 TO. II).

Ulgę stosuje się na podstawie legitymacyj szkolnych według wzoru ustalonego osobno dla każdej grupy (wzory nr 1-a), 1-b) i 1-c) TO. II), wydanych przez dyrekcje szkół za podpisem rektorów, dyrektorów, kierowników lub ich zastępców i opatrzonych oprócz suchej pieczęci Ministerstwa, któremu dana szkoła podlega (M. W. R. i O. P., M. Roln. i Ref. Rolnych lub Min. Op. Społ.), pieczęcią urzędową odnośnego zakładu naukowego tudzież z zachowaniem innych postanowień § 61 TO. II.

Szkoły powszechne i wydziałowe tudzież kursy i szkoły wieczorowe dla dorosłych i młodocianych, prowadzone jako instytucje oświaty pozaszkolnej, podległe inspektorom szkolnym, nie zostały wyszczególnione w wykazie, natomiast podane zostały w grupie A pod punktem 8 „Inspektoraty szkolne“, którym szkoły i instytucje te są podległe.

Uczniowie szkół powszechnych korzystają z ulg przy przejazdach jednorazowych oraz przy przejazdach codziennych na naukę na podstawie legitymacji szkolnej ustalonego wzoru, wydanej przez kierownictwo danej szkoły powszechnej. Przy wycieczkach zbiorowych uczniów szkół powszechnych, zgłoszenie wycieczki szkolnej, wystawione przez daną szkołę powszechną, powinno być potwierdzone pieczęcią urzędową właściwego inspektora szkolnego.

Szkoły wydziałowe, podległe inspektorom szkolnym, w zakresie ulg kolejowych są traktowane na równi ze szkołami powszechnymi.

Uczestnicy w wieku do lat 30 kursów i szkół wieczorowych dla dorosłych i młodocianych, które nie są wyszczególnione w wykazie, a prowadzone są jako instytucje oświaty pozaszkolnej, podległe inspektorom szkolnym, mogą korzystać jedynie z ulgi kolejowej, przewidzianej **dla zbiorowych wycieczek szkolnych.** Ulgę stosuje się za każdorazowym zezwoleniem DOKP. udzielanym na podstawie podania inspektora szkolnego, za jego podpisem i pieczęcią urzędową.

Równocześnie odwołuje się poprzedni wykaz szkół, podany w nr 35 Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 12 października 1936 r.

WYKAZ ZAKŁADÓW NAUKOWYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, KTÓRYCH WYCHOWAŃCOM (WYCHOWANICOM) PRZYSŁUGUJĄ ULGI TARYFOWE.

GRUPA A.

Szkoły wyższe:

Katowice
— Wyższe Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych.

Szkoły artystyczne:

Katowice
— Śląskie Konserwatorium Muzyczne.

Szkoły średnie ogólnokształcące:

a) Szkoły państwowe:

Bielsko
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
— Państwowe Gimnazjum i Liceum (koeduk.) z niemieckim językiem nauczania,

Chorzów
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie im. Odrowążów,
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie im. św. Stanisława Kostki,

Cieszyn
— Państwowe Gimnazjum i Liceum koedukacyjne im. A. Osuchowskiego,
— Państwowe Gimnazjum i Liceum koedukacyjne mat.-przyrodnicze,

Katowice
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie

Lubliniec
— Państwowe Gimnazjum i Liceum koedukacyjne im. A. Mickiewicza,

Mikołów
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie (koedukacja),

Mysłowice
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie im. Tadeusza Kościuszki,

Nowa Wieś
— Państwowe Gimnazjum i Liceum koedukacyjne,

Piekary Śląskie
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie im. Króla Jana III Sobieskiego (koeduk.),

Pszczyna
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie im. Bolesł. Chrobrego (koedukacja),

Rybnik
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie

Siemianowice Śl.
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie im. J. Śniadeckiego (koedukacja),

Tarnowskie Góry
— Państwowe Gimnazjum i Liceum męskie im. Księcia Jana II Opolskiego,
— Państwowe Gimnazjum żeńskie im. Króla Jana III Sobieskiego,

Żory
— Państwowe Gimnazjum i Liceum koedukacyjne im. Karola Miarki.

b) Szkoły prywatne:

Bielsko
— Prywatne Gimnazjum i Liceum żeńskie SS. de Notre Dame,

Chorzów
— Miejskie Gimnazjum i Liceum żeńskie,

Katowice
— Miejskie Gimnazjum i Liceum męskie im. Mikołaja Kopernika,
— Miejskie Gimnazjum i Liceum żeńskie,

Mysłowice
— Miejskie Gimnazjum i Liceum żeńskie,

Ruda Śląska
— Komunalne Gimnazjum koedukacyjne im. St. Staszica,

Rybnik
— Prywatne Gimnazjum i Liceum żeńskie SS. Urszulanek.

Szkoły zawodowe typu zasadniczego i przysposobienia zawodowego:

Bielsko
— Państwowa Szkoła Przemysłowa (męska),
— Szkoła Zawodowa Żeńska Koła Macierzy Szkolnej,
— Szkoła Gospodarstwa Domowego Macierzy Szkolnej,
— Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
— Szkoła Wychowania Rodzinnego Organizacji Pań,

Chorzów
— 3-klasowa Koedukacyjna Miejska Szkoła Handlowa,
— Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,

Chorzów
— Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I st. T-wa Polek,
— Miejskie Koedukac. Gimnazjum Kupieckie,
— Miejskie Koedukacyjne Liceum Handlowe,

Cieszyn
— Państwowa 3-klasowa Koedukacyjna Szkoła Handlowa ze specjalną kl. 4-tą o kierunku ekonomiczno-handlowym,
— Państwowe Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie,
— Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
— Państwowa Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego (męska),
— Państwowa Szkoła dla Leśniczych (męska)
— Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia S. S. Boromeuszek,
— Prywatna Szkoła Rzemieślnicza,

Katowice
— 3-kl. Koedukacyjna Miejska Szkoła Handlowa ze specjalną 4-tą kl. o kierunku ekonomiczno-handlowym,
— Miejskie Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie,
— Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
— Prywatna Szkoła Zawodowa Żeńska Tow. Polek,
— Prywatne Żeńskie Gimnazjum Krawieckie Tow. Polek,
— Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe,
— Państwowa Szkoła Górnicza,
— Prywatna Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I st. T-wa Polek,
— Wyższe Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych.

Lubliniec
— Szkoła Rolnicza Męska Śląskiej Izby Rolniczej,

Międzyświeć
— Szkoła Rolnicza Męska Śląskiej Izby Rolniczej,
— Szkoła Rolnicza Żeńska Śląskiej Izby Rolniczej,

Mysłowice
— Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach

Nowy Bytom
— Prywatna Szkoła Rzemieślnicza,

Rybnik
— Seminarium Nauczycielek Rzemiosł i Gospodarstwa S. S. Urszulanek,
— Prywatna Szkoła Zawodowa Żeńska S. S. Urszulanek,
— Liceum Gospodarcze S. S. Urszulanek,
— Szkoła Rolnicza Męska Śląskiej Izby Rolniczej,

Rybnik
— 3-letnia Szkoła Koedukacyjna Handlowa ze specj. 4-tą klasą o kierunku ekonomiczno-Handlowym Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
— Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach
— Prywatne Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie Izby Przemysłowo-Handlowej,

Stara Wieś
— Szkoła Rolnicza,

Strumień
— Szkoła Ogrodnicza Męska Śląskiej Izby Rolniczej,

Tarnowskie Góry
— Prywatna Szkoła Zawodowa Żeńska Tow. Polek,
— Koedukacyjna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach.

Zakłady kształcenia nauczycieli i wychowawczyń przedszkoli:

Bielsko
— Prywatne seminarium ochroniarskie S. S. de Notre Dame,

Cieszyn
— Państwowe Liceum Pedagogiczne Koedukacyjne,
— Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski,

Katowice
— Instytut Pedagogiczny,
— Państwowe Pedagogium Koedukacyjne,

Mysłowice
— Państwowe Seminarium Ochroniarskie,

Pszczyna
— Państwowe Liceum Pedagogiczne Koedukacyjne,

Tarnowskie Góry
— Państwowe Liceum Pedagogiczne męskie.

Szkoły specjalne dla dzieci anormalnych.

Chorzów
— Szkoła specjalna, ul. Bytomska 10/12, dział dla umysłowo-upośledzonych,
— Kurs Dokształcający dla niewidomych,

Katowice
— Szkoła specjalna, ul. Raciborska nr 1, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Lipiny Śląskie
— Szkoła specjalna, ulica Szkolna, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Lubliniec
— Wojewódzki Zakład dla głuchoniemych,

Mysłowice
— Szkoła specjalna, Plac Wolności, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Siemianowice
— Szkoła specjalna, ul. Pszczelnicza 10, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Szarlej Piekary
- Szkoła specjalna, ul. Radzionkowska, dział dla umysłowo-upośledzonych,

Wielkie Hajduki
- Szkoła specjalna, dział dla umysłowo-upośledzonych.

Szkoły powszechne (i wydziałowe) oraz publiczne placówki oświaty pozaszkolnej.

Szkoły powszechne i wydziałowe oraz publiczne placówki oświaty pozaszkolnej, organizowane przez władze administracji szkolnej, z powodu ich wielkiej liczby nie zostały wyszczególnione w wykazie niniejszym, natomiast zamieszczono poniżej spis „Inspektoratów Szkolnych", którym szkoły te są podległe.

Inspektoraty Szkolne.

Bielsko	Lubliniec
Chorzów	Pszczyna
Cieszyn	Rybnik
Katowice	Tarnowskie Góry

GRUPA B.

Szkoły dokształcające zawodowe:

Bielsko
- Państwowa Szkoła Przemysłowa — Szkoła mistrzów budowlanych,
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa nr 1,
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa nr 2,

Bielszowice
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Bieruń Stary
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Chorzów
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa nr 1,
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Kupiecka nr 2,

Cieszyn
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa
- Prywatna Szkoła Dokształcająca Zawodowa (przy Zakł. SS. Boromeuszek),

Czechowice
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Hajduki Wielkie
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa
- Prywatna Szkoła Dokształcająca Zawodowa Huty Batorego,

Katowice
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa nr 1,
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa żeńska,
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa VI (handlowa)
- Prywatna Koedukacyjna Dokszt. Zawodowa Szkoła Drogeryjna Związku Drogerzystów Rzp. Polsk.,
- Szkoła Dokształcająca Górnicza.

Katowice
- Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe, kursy mistrzów budowlanych,

Knurów
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Kochłowice
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Lipiny
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Lubliniec
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Mikołów
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Mysłowice
- Szkoła Dokształcająca Zawodowa Górnicza
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Nowa Wieś
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Nowy Bytom
- Prywatna Szkoła Dokształcająca Zawodowa Huty Pokój,

Piotrowice
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Pszów
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Pszczyna
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Radzionków
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Radlin
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Ruda Śląska
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Rybnik
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Rydułtowy
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Siemianowice
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Skoczów
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Strumień p. Bielsko
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Świętochłowice
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Piekary Śląskie
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Tarnowskie Góry
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa (Przemysłowa)
- Publiczna Szkoła Dokształcająca (Kupiecka)

Ustroń p. Cieszyn
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Wełnowiec
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Wisła Śląska
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Wodzisław
- Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Zgoda
— Prywatna Szkoła Dokształcająca Zawodowa Huty Zgoda,

Żory
— Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa

GRUPA C.

1. Zakwalifikowane zakłady naukowe teologiczne prywatne, zakwalifikowane kursy artystyczne i zakwalifikowane kursy zawodowe — także i dokształcające.

a) Artystyczne:

Bielsko
— Prywatny Instytut Muzyczny,

Chorzów
— Filia Prywatnej Niższej Szkoły Muzycznej Szellera,

Cieszyn
— Szkoła Prywatna Muzyczna im. I. Paderewskiego,

Katowice
— Prywatna Śląska Szkoła Muzyczna,
— Prywatny Instytut Muzyczny (Stef. Stoińskiego),
— Prywatna Niższa Szkoła Muzyczna Szellera,

Rybnik
— Prywatna Szkoła Muzyczna Szafranka,

Tarnowskie Góry
— Filia Prywatnej Śląskiej Szkoły Muzycznej im. Józefa Elsnera w Katowicach.

b) Zawodowe:

Bielsko
— Kursy Gospodarcze przy Prywatnej Szkole Zawodowej im. Marii z Billewiczów Piłsudskiej (Macierzy Szkolnej),
— Jednoroczne Koedukacyjne Kursy Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,

Chorzów
— Jednoroczne Koedukacyjne Kursy Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
— Kursy Gospodarcze Tow. Polek,
— Kursy Gospodarcze przy Prywatnej Rocznej Szkole Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia Tow. Polek,
— Prywatne Kursy Krawiecko - Bieliźniarskie S. S. Miłosierdzia,

Katowice
— Jednoroczne Koedukacyjne Kursy Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,
— 2-letni Kurs Rachunkowości Księgowej Związku Kupieckiego,
— Zimowy Kurs dla Młodych Ogrodników (od listopada do kwietnia),
— Kursy Zawodowe Śląskiego Instytutu Rzemieślniczo-Przemysłowego (miejscowe i zamiejscowe),

Katowice
— Kursy Zawodowe przy Prywatnej Szkole Zawodowej Żeńskiej Tow. Polek,
— Dwuletnie Kursy Wyższej Rachunkowości dla Księgowych Związku Księgowych w Polsce,

Rybnik
— Kursy Gospodarcze przy Pryw. Seminarium Nauczycielek Gospodarstwa S. S. Urszulanek,
— Jednoroczne Koedukacyjne Kursy Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach,

Tarnowskie Góry
— Kursy Gospodarcze przy Pryw. Szkole Zawodowej Tow. Polek.

329.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

Okólnik Nr 57
z dnia 8 czerwca 1937 r. (BP-8316/37)
w sprawie legitymacji służbowych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nawiązując do okólnika Nr 26, z dnia 6 marca 1935 r. (BP-3237/35) o legitymacjach urzędowych nowego wzoru dla pracowników państwowych i ich żon, wyjaśnia, że w razie zmiany stosunku służbowego lub takiej okoliczności w tym stosunku, którą stwierdza legitymacja służbowa, należy funkcjonariuszowi wydać legitymację nową. W szczególności zatem wydanie nowej legitymacji jest uzasadnione w razie zmiany stanowiska służbowego, a więc zarówno w razie zmiany tytułu służbowego, jak i miejsca pełnienia służby. (Okólnik Prezydium Rady Ministrów Nr 9 z dnia 15 kwietnia 1937 r. Nr 40-6/31).

Dyrektor Biura Personalnego:
(—) Przybyłowicz.

330.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
Warszawa

OKÓLNIK Nr 70.
z dnia 16 lipca 1937 r. (Nr II Pr-6505/37)
w sprawie spisów podręczników szkolnych na rok szkolny 1937/38.

Zatwierdzam spisy podręczników szkolnych dla szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących podane w załącznikach.

Spisy te uwzględniają:

1) podręczniki dostosowane do nowych programów i dozwolone do użytku w roku szkolnym 1937/38 w klasach I i II szkół powszechnych wszystkich kategoryj, III,

IV i V szkół powszechnych o 3 i więcej nauczycielach, VI i VII szkół powszechnych o 5 i więcej nauczycielach;

2) podręczniki dostosowane do nowych programów i dozwolone do użytku w roku szkolnym 1937/38 w klasach I, II, III i IV gimnazjum według nowego ustroju.

W klasie VIII gimnazjum według dawnego ustroju obowiązują podręczniki ogłoszone w Spisie książek szkolnych i środków naukowych dozwolonych do użytku w szkołach średnich ogólnokształcących na rok szkolny 1935/36, oraz w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 sierpnia 1936 r. w Nr 7, poz. 131.

Podręczniki dla szkół powszechnych I i II stopnia i liceów wszystkich typów ogłoszone zostaną w czasie późniejszym.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) **W. Świętosławski.**

Załącznik Nr 1 do okólnika Nr 70
z dnia 16 lipca 1937 r. (II Pr-6505/37).

SPIS PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH,

dozwolonych do użytku na rok szkolny 1937/38 w klasach I i II szkół powszechnych o każdej liczbie nauczycieli, w klasach III, IV i V szkół powszechnych o 3 i więcej nauczycielach, oraz w klasach VI i VII szkół o 5 i więcej nauczycielach.

RELIGIA RZYMSKO-KATOLICKA.

KLASY I i II.

Nauka bez podręcznika.

KLASA III.

Baranowski Z. Ks. i Noryśkiewicz J. K. Ks. Życie religijne. Podręcznik dla uczniów szkół powszechnych. Klasa III. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 1.00 [1]).

Hausner A. Ks. Konieczny F. Ks. i Wójcik F. Ks. Nauka religii rzymsko-katolickiej dla III klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 1,00.

Książka pomocnicza:

Białowąs M. Ks. i Dajczak J. Ks. Pan Jezus wśród dzieci. Podręcznik do nauki religii katolickiej w III klasie szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

KLASA IV.

Baranowski Z. Ks. i Noryśkiewicz J. Ks. Życie religijne. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Kl. IV. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań — Warszawa. 1937. Cena zł 1,20.

Białowąs M. Ks. i Dajczak J. Ks. Wiara i życie katolickie. Podręcznik religii katolickiej w IV klasie szkół powszechnych. Z rysunkami J. Chudzikowskiej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,20.

Bielawski Z. Ks. Służba Boża. Podręcznik do nauki religii rzymsko-katolickiej dla IV klasy szkół powsz. Wydawnictwo Tow. „Biblioteka Religijna". Lwów. 1937. Cena zł 1,20.

Hausner A. K . i Wójcik F. Ks. Podręcznik do nauki religii rzymsko-katolickiej dla IV klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 1,20.

KLASA V.

Kowalewski T. Ks. Obszerniejsza Historia Święta Starego Testamentu. Wydanie 18. Nakład B-ci Detrychów. Płock. 1927.

Pismo święte. Wypisy wydane z polecenia i z przedmową J. Em. Ks. Kardynała Dalbora, Prymasa Polski. Wydawn. Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1925.

KLASA V, VI.

Bielawski Z. Ks. Dzieje biblijne Starego i Nowego Przymierza dla niższych klas szkół średnich i dla wyższych oddziałów szkół powszechnych. „Biblioteka Religijna". Lwów. 1931.

Kalinowski W. Ks. Katechizm rzymsko-katolicki (większy) dla szkół średnich i wyższych oddziałów szkół powszechnych. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1930.

Kowalewski T. Ks. Nauka wiary i moralności katolickiej. Wydanie 10. Nakład Braci Detrychów. Płock 1930.

Kowalewski T. Ks. Katechizm rzymsko-katolicki dla dzieci przystępujących do Spowiedzi i Komunii św. Kurs wyższy. Wydanie 13. Nakład autora. Płock.

Kowalewski T. Ks. Obszerniejsza Historia Święta albo Biblijna Nowego Testamentu. Wyd. 21. Nakład B-ci Detrychów. Płock. 1930.

Nowa Historia Biblijna Diecezjalna. Skład główny w Księgarni Spółki Pedagogicznej. Poznań. 1931.

Szuster J. Dzieje biblijne Starego i Nowego Przymierza. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1931.

Większy katechizm rzymsko-katolicki Archidiecezji Lwowskiej obrz. łac. Wydanie 4. „Biblioteka Religijna". Lwów. 1930.

KLASA VI.

Naskręcki Ks. Liturgika. Kronika Rodzinna. Warszawa 1930.

KLASA VII.

Archutowski R. Ks. Krótki zarys historii Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań 1931.

Boczar J. Ks. Dzieje Kościoła katolickiego. Wydanie 13. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1931.

Gadowski W. Ks. Krótka historia Kościoła katolickiego. Nakład J. Pisza. Tarnów. 1925.

RELIGIA EWANGELICKO-AUGSBURSKA.

KLASA I.

Nauka bez podręcznika.

---

[1]) Podane w spisie ceny podręczników są obliczone wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

KLASY II, III.

Mały katechizm Dr M. Lutra. Objaśnił Ks. Al. Schoeneich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

Wangemann L. Historie biblijne. Wydanie 4. Nakład W. Mietkego. Warszawa. 1913.

KLASA IV.

Historie biblijne. Warszawa. 1886.

Mały katechizm Dr M. Lutra. Objaśnił Ks. Al. Schoeneich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

KLASY V, VI, VII.

Historie biblijne dla młodzieży. Warszawa. 1886.

Hulka-Laskowski P. Historia biblijna Starego i Nowego Testamentu. Nakład Zboru Ewangelicko-Augsburskiego w Warszawie.

Mały katechizm Dr M. Lutra. Objaśnił Ks. Al. Schoeneich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

RELIGIA EWANGELICKO-REFORMOWANA.

KLASA I.

Nauka bez podręcznika.

KLASY II, III, IV.

Historie biblijne opowiedziane dla młodzieży. Nakład W. Mietkego. Warszawa.

Jeleń F. X. Mały katechizm dla dzieci chrześcijańskich wyznania ewangelicko-reformowanego. Wydanie 3. Skład główny w Kanc. Kośc. Kalw., Warszawa, Leszno 20. Nakład Zboru Reformowanego.

KLASY V, VI, VII.

Historie biblijne, opowiedziane młodzieży. Warszawa. Nakład W. Mietkego.

Semadeni W. X., Skierski X. i Woyde A. Katechizm większy. Nakład Zboru Reformowanego. Warszawa. 1920.

RELIGIA MOJŻESZOWA.

Dubnow S. M. Krótka historia Żydów. Wydanie VII. Część I. Historia biblijna. Nakład L. Kozaka. Warszawa, 1924.

Gutman R. Ilustrowane opowiadania biblijne dla dzieci. Część I. Warszawa. 1932.

Gutman R. Ilustrowane opowiadania biblijne dla dzieci. Część II. Warszawa. 1932.

Gutman R. Ilustrowane opowiadania biblijne dla klasy trzeciej szkół powszechnych. Warszawa. 1935.

Gutman R. Ilustrowane opowiadania biblijne dla klasy czwartej szkół powszechnych. Warszawa. 1936.

Kantorowicz P. Dzieje ludu izraelskiego. Tekst hebrajski z przekładem polskim podług Dankowicza S., Neufelda D., Cylkowa Dr i Szenhaka S. Wydawnictwo Kantorowicza. Warszawa. 1926.

König B. Pierwsza Księga Biblii. Nakład autora. Lwów. 1927.

Kramer H. Wyimki z Tory I i II Księgi mojżeszowej. Część I dla kl. VI szk. powsz. Wydawnictwo Kramera H. Stanisławów. 930.

Prużański A. Dzieje biblijne i legendy. Część I. Od stworzenia świata do śmierci Mojżesza. Wydawnictwo E. Gitlina. Warszawa. 1928.

Prużański A. Dzieje biblijne i legendy z ilustracjami, dla żydowskiej młodzieży szkolnej. Część II. Od śmierci Mojżesza do panowania pierwszego króla w Izraelu. Wydaw. E. Gitlina. Warszawa. 1928.

Rosenman D. Biblia dla młodzieży szkół średnich i wydziałowych. Zeszyt I i II. Kraków.

Schächner L. Dzieje Żydów. Część I. (Od powrotu z niewoli babilońskiej do upadku drugiej świątyni). Podręcznik do nauki religii mojżeszowej na klasę (oddział) V szkół powszechnych w Polsce. Nakład Związku Nauczycieli religii mojżesz. szkół powsz. w Polsce. Lwów. 1926.

Schipper N. Dzieje Żydów w Polsce. Część I. Wyd. I. Nakład autora. Lwów. 1926.

Sondheimer H. i Planer I. Nauka religii na podstawie historii. Część I. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów.

Sondheimer H. Nauka religii na podstawie historii. Część II. Nakład H. Zwechera. Tarnów.

Spitzer S. Historia biblijna oraz zasady wiary i moralności. Część I, II i III. Nakład autora. Kraków.

Spitzer S. Zdrój życia. Zasady wiary i moralności na podstawie Pisma Świętego. Część I. Wydanie 3. Nakład autora. Kraków 1928.

Spitzer S. Dzieje biblijne. Część I i II. Nakład autora. Kraków.

Spitzer S. Dzieje biblijne, tj. Pięcioksiąg Mojżesza z nauką wiary i moralności dla młodzieży szkół powszechnych. Część I. Wyd. 5. Nakład autora. Kraków. 1929.

Szyper N. i Schipper N. Zbiór modlitw dla szkół ludowych i wydziałowych z dodatkiem modlitwy na Nowy Rok. Nakład autorów. Lwów.

Szyper N. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla dziatwy izraelskiej. Część I. Nakład N. Schippera. Lwów.

Szyper N. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla młodzieży izraelickiej. Część II. Nakład autora. Lwów.

Szyper N. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla młodzieży izraelikiecj. Część III i IV. Nakład N. Schippera. Lwów.

Szyper N. Dzieje Żydów. Część V. Wydanie I. Nakład autora. Lwów.

Szyper N. Dzieje Żydów. Część VI. Wydanie I. Nakład autora. Lwów. 1912.

Tauber M. i Wajngarten J. Mała historia biblijna. Dla drugiego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkoła". Warszawa. 1931.

Tauber M. i Wajngarten J. Mała historia biblijna. Dla trzeciego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkoła". Warszawa. 1931.

Tauber M. i Wajngarten J. Mała historia biblijna. Dla czwartego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkoła". Warszawa. 1931.

Tauber M. i Wajngarten J. Mała historia Żydów. Dla piątej klasy szkół powszechnych. Podręcznik nauki religii mojżeszowej. Wydanie 3. Nakład autorów. Warszawa. 1935.

Terner E. D. Nauka religii mojżeszowej na podstawie modlitw. Wydanie III. Nakład autora. Lwów. 1925.

Zwecher H. Zbiór modlitw dla młodzieży szkolnej. Nakład autora. Tarnów.

Zwecher H. Nauka religii. Część I. Zeszyt I i II. Nakład autora. Tarnów. 1926.

JĘZYK POLSKI.

KLASA I.

Elementarze.

Dla szkół wiejskich.

Falski M. Elementarz dla I klasy szkół powszechnych wiejskich Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 0,60.

Millerówna R. i Rostkowska M. Pierwsza klasa pracuje. Elementarz wiejski. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 0,60.

Rytlowa J., Rytel F. i Saloni J. U nas. Elementarz dla wsi. Metoda wyrazowa. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 0,60.

Tync S., Gołąbek J. i Duszyńska J. Elementarz dla I kl. szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo Książnicy -Atlas. Lwów—Warszawa 1937. Cena zł 0,60.

Dla szkół miejskich.

Falski M. Elementarz dla I klasy szkół powszechnych miejskich. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 0,60.

Millerówna R. i Rostkowska M. Pierwsza klasa pracuje. Elementarz miejski. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów 1937. Cena zł 0,60.

Dozwolone do końca roku szkolnego 1937/38 w wydaniu dostosowanym do nowej ortografii:

Dobraniecki S., Kubski B., Kotarbiński M., Zarembina E. Elementarz. (Metoda wyrazowa). Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 0,60.

Kubski B., Kotarbiński M., Zarembina E. Elementarz. (Metoda zdaniowa). Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 0,60.

KLASA II.

Czytanki.

Dla szkół wiejskich.

Brzezińska G. i Porazińska J. Będziemy lepsi i rozumniejsi. Czytanka dla II klasy wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

Grotowska H., Gutry M. i Kingerowa Z. Czytanka dla II klasy szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

Saloni J., Rytlowa J. i Rytel F. W Lipkach. Podręcznik do nauki języka polskiego dla II klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

Tync S., Gołąbek J. i Duszyńska J. Nasza wieś. Czytanka polska dla II klasy szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas Lwów—Warszawa 1937. Cena zł 1,10.

Zarembina E. Czytanka dla II klasy wiejskich szkół powszechnych. Ilustrował S. Bobiński. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

Dla szkół miejskich.

Brzezińska G. i Porazińska J. Będziemy lepsi i rozumniejsi. Czytanka dla II klasy miejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

Grotowska H., Gutry M. i Klingerowa Z. Czytanki dla II klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

Tync S., Gołąbek J. i Duszyńska J. Nasze miasto. Czytanka dla II klasy szkół powszechnych miejskich. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,10.

Zarembina E. Czytanki dla II klasy miejskich szkół powszechnych. Ilustrował S. Bobiński. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

Ćwiczenia ortograficzne.

Książki pomocnicze:

Baczyńska S. i Oderfeldówna A. Patrzę i opisuję. Książka do ćwiczeń ortograficznych na kl. II szkół powszechnych. Część I. Wydanie 12. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. 1937. Cena zł 1,20.

Kubicka J. Ćwiczenia ortograficzne dla klasy II szkoły powszechnej. Wydawnictwo księgarni Kazimierza Rutskiego. Wilno. 1937. Cena zł 0,50.

KLASA III.

Czytanki.

Dla szkół wiejskich.

Kubski B., Kotarbiński M., Zarembina E. Czytanki. Dla III klasy wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,10.

Tync S., Gołąbek J. i Duszyńska J. Wieś i miasto. Czytanka polska dla III klasy szkół powszech wiejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.. Cena zł 1,10.

Dla szkół miejskich.

Kubski B., Kotarbiński M., Zarembina E. Czytanka dla klasy III miejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,10.

Tync S., Gołąbek J. i Dynowska M. Miasto i wieś. Czytanka polska dla kl. III szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.. Cena zł 1,10.

Ćwiczenia ortograficzne.

Książka pomocnicza.

Kubicka J. Ćwiczenia ortograficzne dla klasy III szkoły powszechnej. Nakł. księgarni Kazimierza Rutskiego Wilno. 1937. Cena zł 0,50.

KLASA IV.

Czytanki.

Grotowska H., Gutry M., Klingerowa Z. Czytanka polska. Dla IV klasy szkół powszechnych. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena 1,50 zł.

Kubski B., Kotarbiński M., Zarembina E. Czytanka dla IV klasy miejskich i wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.

Tync S., Gołąbek J. i Duszyńska J. U progu Polski. Czytanka polska dla IV klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.

KLASA V.*)

Czytanki.

Balicki J. i Maykowski S. Pieśn o ziemi naszej. Podręcznik do nauki języka polskiego dla V klasy szkół powszechnych. Nakładem Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,90.

Grotowska H. i Klingerowa Z. Nasza ojczyzna. Czytanka polska dla V klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych Lwów. 1937. Cena zł 1,90.

Kubski B., Kotarbiński M. i Czechowicz J. Wypisy polskie dla V klasy szkół powszechnych 3 i 2 stopnia. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,90.

Tync S., Gołąbek J. i Nowakowski Z. Piękna nasza Polska cała. Czytanki polskie dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1937. Cena zł 1,90.

Zaremba J. i Ostrowski J. U nas w Polsce. Czytanki dla klasy V szkół powszechnych III i II stopnia. Nakład Pońsłwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,90.

Gramatyki.

Dańcewiczowa J. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla V klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 0,45.

Gaertner H. Mowa poska. Podręcznik do ćwiczeń językowych dla V klasy szkoły powszechnej. Wydanie drugie. Przejrzał i uzupełnił Wł. Kuraszkiewicz. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 0,60.

Klemensiewicz Z. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1937. Cena zł 0,60.

Szober S. Gramatyka polska dla klasy V szkół powszechnych. Wydanie drugie. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1937. Cena zł 0,60.

Ćwiczenia ortograficzne.

Bakkowa M. i Perkowska Z. Pisownia polska w ćwiczeniach dla klasy V szkół powszechnych. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1937. Cena zł 0,60.

Szober S., Niewiadomska C. i Bogucka C. Nauka pisowni we wzorach i ćwiczeniach. Część IV. Podręcznik dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1937. Cena zł 0,60.

Szober S. i Szczerba T. Ucz się pisać poprawnie. Część IV. Podręcznik pisowni dla klasy V szkół powszechnych. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1937. Cena zł 0,60.

KLASA VI.

Czytanki.

Balicki J. i Maykowski S. Okno na świat. Szósty rok nauki języka polskiego w szkołach powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,90.

Grotowska H., Klingerowa Z. Czytanka polska dla VI klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,90.

Gramatyki.

Dańcewiczowa J. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VI klasy szkoły powszechnej. Lwów. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. 1934. Cena zł 0,45.

Gaertner H. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,40.

Klemensiewicz Z. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł 0,55.

Szober S. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — Ćwiczenia — Wykład). Klasa VI. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 0,55.

Ćwiczenia ortograficzne.

Bakkowa M. i Perkowska Z. Pisownia polska w ćwiczeniach dla VI kl. szkół powszechnych. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1936. Cena zł 0,60.

Szober S. Niewiadomska C. i Bogucka C. Nauka pisowni we wzorach i ćwiczeniach. Część V. Podręcznik dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydanie drugie z dodatkiem uwzględniającym nową ortografię. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1936. Cena zł 0,60.

KLASA VII.

Czytanki.

Balicki J. i Maykowski S. Niesiemy plon. Siódmy rok nauki języka polskiego w szkołach powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,90.

Zaremba J. i Ostrowski J. Budujmy miłej Ojczyźnie dom. Czytanka dla VII klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,90.

Gramatyki.

Dańcewiczowa J. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 0,45.

Gaertner H. Mowa Polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 0,60.

Klemensiewicz Z. Język polski. Najważniejsze wiadomości gramatyczne z ćwiczeniami i wybór tekstów gwarowych. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 0,60.

Szober S. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — Ćwiczenia — Wykład.) Klasa VII. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 0,60.

HISTORIA.

KLASA V.

Bobkowska W. i Dąbrowski J. Wiadomości z dziejów Polski. Podręcznik do nauki historii w V klasie

*) Lektura uzupełniająca dla klas V—VII — według spisu ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Min. W. R. i O. P. z dnia 21 sierpnia 1936 r. Nr 7, poz. 131.

szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,50.

Gebertowa G. Historia dla V klasy szkół powszechnych III i II stopnia. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,50.

Gebertowa G. Historia dla V klasy szkół powszechnych III stopnia. Wydawnictwo Książnicy-Atlas Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,50.

Jarosz W. Opowiadania z dziejów ojczystych dla V klasy szkół powszechnych 3-go i 2-go stopnia. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,50.

Martynowiczówna W. Historia. Podręcznik dla V klasy szkół powszechnych 3 i 2 stopnia. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,50.

KLASA VI.

Jarosz W. i A. Kargol. Opowiadania z dziejów ojczystych. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich Lwów. 1934. Cena zł 1,50.

Pohoska H. i Wysznacka M. Z naszej przeszłości. Podręcznik do nauki historii. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i „Naszej Księgarni". Warszawa. 1934. Cena zł 1,50.

Schönbrenner J. Dzisiaj i dawniej na ziemiach polskich. Historia Polski. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1934. Cena zł 1,50.

KLASA VII.

Gebert S. Obywatel polski. Podręcznik historii. Dla VII kl. szkoły powszechn. Wydawnictwo Książnicy Atlas. Lwów—Warszawa, 1936. Cena zł 1,10.

Jarosz W. Historia. Podręcznik na VII klasę szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,10.

Pohoska H. i Wysznacka M. Z naszej teraźniejszości. Podręcznik do nauki historii. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i Naszej Księgarni. Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.

GEOGRAFIA I NAUKA O PRZYRODZIE.

KLASA III.

Książki pomocnicze.

Dla szkół wiejskich.

Gnoińska H., Librachowa M. Moja wieś. Przyroda i geografia dla III klasy wiejskich szkół powszechnych. Zeszyt ucznia. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,00.

Wuttkowa J., Zalewska Z., Wuttke G. Poznaj swoją wieś. Przyroda i geografia dla klasy III szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 1,00.

Dla szkół miejskich.

Gnoińska H. — Librachowa M. Moje miasto. Przyroda i geografia dla III klasy miejskich szkół powszechnych. Zeszyt ucznia. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1936. Cena zł 1,00.

Wuttkowa J., Zalewska Z., Wuttke G. Poznaj swoje miasto. Przyroda i geografia dla kl. III szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 1,00.

KLASA IV.

Podręczniki.

Gayówna D., Łysakiewiczówna J. Przyroda i geografia. Dla czwartej klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,40.

Wernerowa J. Poznawajmy przyrodę i nasz kraj. Podręcznik dla klasy czwartej szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1935. Cena zł 1,40.

GEOGRAFIA.

KLASA V.

Michałowska J. i Domaniewska W. Wiadomości z geografii. Dla V klasy szkół powszechnych 3 i 2 stopnia. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,60.

Radliński T. i Wuttke G. Geografia. Kurs klasy piątej szkoły powszechnej. Warszawa. 1937. Cena zł 1,60.

Dozwolony do końca r. szk. 1937/38.

Bzowski K. Geografia. Dla klasy V szkół powszechnych. Nakładem Wydawnictwa M. Arcta. Warszawa. 1933. Cena zł 1,60.

KLASA VI.

Malicki A. Piątkowski J. Uhorczak F. Geografia dla VI klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.

Niemcówna S. i Pawłowski S. Geografia. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,55.

Radliński. i Wuttke G. Geografia. Ziemia i jej mieszkańcy. Kurs klasy szóstej szkoły powszechnej. Warszawa. Cena zł 1,60.

KLASA VII.

Janiszewski M., Wuttke G. Geografia gospodarcza Polski. Dla klasy VII szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

Malicki A., Piątkowski J., Zinkiewicz W. Jak pracujemy w Polsce. Podręcznik do nauki geografii. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,20.

Książki pomocnicze i mapy uzupełniające podręczniki — według spisu ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym z dnia 21 sierpnia 1936 r., Nr 7 poz. 131; nowe zostaną ogłoszone w czasie późniejszym.

NAUKA O PRZYRODZIE.

Przyroda żywa.

KLASA V.

Dyakowski B. Przyroda żywa dla klasy V szkół powszechnych. Nakładem Wydawnictwa M. Arcta. Warszawa. 1937. Cena zł 1,10.

Gayówna D. Podręcznik do nauki o przyrodzie żywej dla klasy V szkoły powszechnej. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1937. Cena zł 1,20.

KLASA VI.

Feliksiak S., Kołodziejczyk J., Wernerowa J. Poznawajmy przyrodę. Podręcznik dla klasy szóstej szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1,20.

KLASA VII.

Radomski J., Mul T., Tołpa S. Nauka o człowieku łącznie z higieną. Podręcznik do nauki przyrody żywej i higieny dla klasy VII szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

Dozwolony do końca roku szkolnego 1937/38:

Mitkiewicz K. Nauka o zdrowiu. Podręcznik dla VII kl. szkoły powszechnej. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

Przyroda martwa.

KLASA V.

Abrysowski J. Podręcznik do nauki o przyrodzie martwej dla V klasy szkół powszechnych 3 i 2 stopnia. Nakładem Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. 1937. Cena zł 1,00.

Chmielewski K. Wiadomości z przyrody martwej. Dla V klasy szkół powszechnych. Nakładem Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

Cieśluk M. Przyroda martwa dla klasy V szkół powszechnych. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek S/zkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

Dmochowski A. i Ziemecki S. Nauka o przyrodzie nieożywionej dla V klasy szkoły powszechnej. Nakładem Księgarni Kazimierza Rutskiego. Wilno. 1937. Cena zł 1,00.

Koziński L. i Moycho S. Przyroda martwa. Dla klasy V publicznych szkół powszechnych III i II stopnia. Wydawnictwo Księgarni Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1937. Cena zł 1,00.

Ptaszycka A. i Sadzewiczowa M. Jak i dlaczego? Podręcznik przyrody martwej. Dla V kl. szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1937. Cena zł 1,00.

KLASA VI.

Dmochowski A. i Ziemecki S. Przyroda nieożywiona. (Martwa) dla klasy VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni K. Rutskiego. Wilno. Cena zł 1,00.

KLASA VII.

Dmochowski A. i Ziemecki S. Przyroda nieożywiona. (martwa) dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakładem Księgarni Kazimierza Rutskiego. Wilno. Cena zł 1,10.

Sobolewski M. Przyroda martwa. Podręcznik dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.

Żłobicki W. i Adwentowicz K. Przyroda martwa. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,10.

Przyroda żywa i martwa.

KLASA VI.

Gayówna D., Żłobicki W. i Adwentowicz K. Podręcznik do nauki o przyrodzie żywej i martwej. Dla klasy VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów i „Naszej Księgarni". Warszawa. 1934. Cena zł 2,10.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

KLASA I.

Chwiałkowski Z. i Schayer W. Rachunki dla pierwszej klasy szkół powszechnych na wsi. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 0,70.

Chwiałkowski Z. i Schayer W. Rachunki dla pierwszej klasy szkół powszechnych w mieście. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 0,70.

Durek S. i Lewicki W. Rachunki dla pierwszej klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 0,70.

Kubrakiewicz S. i Orlicz W. Rachunki dla I klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 0,70.

Rusiecki A. M. i Zarzecki A. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa I. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań — Warszawa. 1937. Cena zł 0,70.

Sierzputowski T. i Klebanowski S. Rachunki dla I klasy szkoły powszechnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 0,70.

Wojtowiczowa J. i Wojtowicz W. Arytmetyka dla I klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 0,70.

KLASA II.

Chwiałkowski Z. i Schayer W. Rachunki dla drugiej klasy szkół powszechnych trzeciego, drugiego i pierwszego stopnia. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

Durek S. i Lewicki W. II. Rachunki dla drugiej klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

Rusiecki A. M. i Zarzecki A. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej stopnia I, II i III. Klasa II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań — Warszawa. 1937. Cena zł 1,00.

Sierzputowski T. i Klebanowski S. Rachunki dla II klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Ksiąênicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 0,90.

Wojtowiczowa J. i Wojtowicz W. Arytmetyka dla II kl. szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

KLASA III.

Rusiecki A. M. i Zarzecki A. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa III. Wy-

dawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł 0,90.

Sierzputowski T. i Klebanowski S. Rachunki. Dla III kl. szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,90.

Wojtowiczowa J. i Wojtowicz W. Arytmetyka. Dla III klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 0,90.

KLASA IV.

Chwiałkowski Z., Schayer W. Rachunki. Dla IV klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,10.

Rusiecki A. M. i Zarzecki A. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa IV. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł 1,10.

Sierzputowski T. i Klebanowski S. Rachunki. Dla IV kl. szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,10.

Wojtowiczowa J. i Wojtowicz W. Arytmetyka i geometria. Dla IV klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,10.

KLASA V.

Banach S., Sierpiński W. i Stożek W. Arytmetyka i geometria dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 1,60.

Bielecki B. i Krasiński W. Arytmetyka i geometria dla V klasy szkół powszechnych. Wydanie drugie. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,60.

Rusiecki A. M. i Zarzecki A. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej stopnia II i III. Klasa V. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1937. Cena zł 1,60.

Sierzputowski T. i Klebanowski S. Arytmetyka i geometria dla V-ej klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 1,00.

Wojtowiczowa J. i Wojtowicz W. Arytmetyka i geometria dla kl. V-ej szkoły powszechnej trzeciego stopnia. Wydawnictwo „Biblioteki Polskiej". Warszawa. 1937. Cena zł 1,60.

KLASA VI.

Banach S., Sierpiński W., Stożek W. Arytmetyka i geometria. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,40.

Bielecki B. i Krasiński W. Arytmetyka i geometria. Tom II. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,50.

Chwiałkowski Z. Arytmetyka z geometrią. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,50.

Rusiecki A. M. i Zarzecki A. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa VI. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł 1,50.

KLASA VII.

Banach S., Sierpiński W. i Stożek W. Arytmetyka i geometria dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.

Bielecki B. i Krasiński W. Arytmetyka i geometria. Tom III. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.

Chwiałkowski Z., Schayer W. Arytmetyka z geometrią dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,50.

ŚPIEW I MUZYKA.

KLASA V.

Dozwolony do końca roku szkolnego 1937/38.

Hławiczka K. i Lachman W. I zanućmy pieśń wesoło. Podręcznik śpiewu dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

KLASA VI.

Hławiczka K., Rybicki F., Wysocki S. Leć pieśni wdal. Podręcznik nauki śpiewu dla kl. VI. szkół powszechnych. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1936. Cena zł 1,40.

Załącznik Nr 2 do okólnika Nr 70 z dnia 16 lipca 1937 r. (II Pr-6505/37).

SPIS PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH, DOZWOLONYCH DO UŻYTKU W GIMNAZJUM WEDŁUG NOWEGO USTROJU NA ROK SZKOLNY 1937/38.

RELIGIA RZYMSKO-KATOLICKA.

KLASA I.

Dyboski M. Ks. Liturgika. Podręcznik do nauki religii dla uczniów gimnazjum. Klasa I. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań — Warszawa. 1937. Cena zł 1,50.[1])

Szmyd G. Ks. Życie chrześcijanina z Chrystusem w kościele i liturgii. Podręcznik do nauki religii rzymsko-katolickiej dla I klasy gimnazjalnej. Wydawn. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,50.

KLASA II.

Baranowski Z. Ks. i Kowalski S. Ks. Nauka wiary i obyczajów. Podręcznik do nauki religii dla gimnazjum. Klasa II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań — Warszawa. 1937. Cena zł 1,80.

Konieczny F. Ks. Nauka wiary i obyczajów. Podręcznik do nauki religii rzymsko-katolickiej dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich Lwów. 1937. Cena zł 1,80.

Zarembowicz H. Ks. Wierz, czyń i żyj w Chrystusie. Podręcznik do nauki religii katolickiej w II klasie gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,80.

---

[1]) Podane w spisie ceny podręczników są obliczone wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

KLASA III.

Archutowski R. Ks. Historia Kościoła katolickiego w zarysie. Wyd. VI.

Długosz T. Ks. Historia Kościoła katolickiego. Część I. Starożytność i średniowiecze. Część II. Czasy nowożytne. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1925.

Gadowski W. Ks. Zarys historii Kościoła katolickiego. Część I. Wyd. VI. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów. 1927.

Jougan A. Ks. Historia Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wyd. V. Część I i II. Wydawnictwo Księgarni Naukowej. Lwów. 1925.

KLASA IV.

Archutowski R. Ks. Historia Kościoła katolickiego w zarysie. Wyd. VI.

Długosz T. Ks. Historia Kościoła katolickiego. Część I. Starożytność i średniowiecze. Część II. Czasy nowożytne. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1925.

Gadowski W. Ks. Zarys historii Kościoła katolickiego. Część II. Wyd. VI. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów. 1927.

Jougan J. Ks. Historia Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wyd. V. Część I i II. Wydawnictwo Księgarni Naukowej. Lwów. 1925.

RELIGIA MOJŻESZOWA.

Spitzer S. Zdrój życia. Zasady wiary i moralności na podstawie Pisma Świętego. Cz. II. Etyka judaizmu. Wyd. III. Nakład autora. Kraków. 1929.

Szapiro Ł. Etyka judaizmu i podstawy religii mojżeszowej. Podręcznik do nauki religii mojżeszowej dla szkół średnich i powszechnych. Warszawa. 1927.

Terner E. D. Nauka pięcioksięgu mojżeszowego. Część I. Genesis. (Powstanie). Nakład własny. Lwów. 1929.

JĘZYK POLSKI.

KLASA I.

Wypisy.

Balicki J. i Maykowski S. Mówią wieki. Podręcznik do nauki języka polskiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów, 1937. Cena zł 2,80.

Bielak F. Bystroń S. Dawniej i dziś. Wypisy polskie dla I klasy gimnazjalnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 2,80.

Gaertner H. Łempicki S. i Skulski R. Między dawnymi a nowymi laty. Czytania dla I klasy gimnazjów. Wydanie drugie. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 2,80.

Kolczyńska L. i Łoziński E. Książka polska na kl. I gimnazjalną. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 2,80.

Kosiński K. i Rygier L. Przemiany. Książka polska dla I klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 2,80.

Gramatyki.

Gaertner H. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla I klasy gimnazjalnej. Wydanie drugie. Przejrzał i uzupełnił W. Kuraszkiewicz. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. W-wa. 1937. Cena 0,70 zł.

Klemensiewicz Z. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 0,70.

Słuszkiewiczowa M. i Taszycki W. Gramatyka języka polskiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 0,70.

Szober S. Nauka o języku dla klasy pierwszej gimnazjalnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1937. Cena zł 0,70.

KLASA II.

Wypisy.

Balicki J. i Maykowski S. Mówią wieki. Część II. Drugi rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Naukowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 2,80.

Gramatyki.

Gaertner H. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,60.

Klemensiewicz Z. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,60.

Szober S. Nauka o języku. Dla klasy II gimnazjalnej. Wydawn. M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 0,60.

KLASA III.

Wypisy.

Balicki J. i Maykowski S. Mówią wieki. Część III. Trzeci rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 2,80.

Bielak F. i Bystroń J. S. Życie polskie. Wypisy polskie dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 2,80.

Gramatyki.

Gaertner H. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 0,70.

Klemensiewicz Z. Język polski. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 0,70.

Szober S. Nauka o języku. Dla klasy III gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 0,70.

KLASA IV.

Wypisy.

Balicki J. i Maykowski S. Mówią wieki. Cz. IV. Czwarty rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich we Lwowie. Cena zł 2,80.

Bielak F. i Bystroń J. S. Życie polskie. Wypisy polskie dla klasy IV gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 2,80.

Peliński S. Kostka. Wczoraj i dziś. Wypisy polskie na IV klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Biblioteki Polskiej. Warszawa. 1936. Cena zł 2,80.

Gramatyki.

Klemensiewicz Z. Język polski. Wybór wiadomości o znaczeniu i użyciu form językowych oraz o gwarach ludowych. Dla IV kl. gimn. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-W-wa. 1936. Cena zł 0,80.

Szober S. Nauka o języku. Dla klasy czwartej gimnazjalnej. Wydawnictwo księgarni M. Arcta. Warszawa. Cena zł 0,80.

JĘZYK ŁACIŃSKI.

KLASA I.

Auerbach M. i Dąbrowski K. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,50.

Kowalski J. i Golias M. Puer Romanus. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla I klasy gimnazjów ogólnokształcących. Wydanie II. Przerobił M. Golias. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,50.

Sinko T. Disce puer latine. Podręcznik łaciny dla I klasy gimnazjalnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,50.

Skimina S. Elementa latina. I. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena 1,50.

Strycharski I. i Essmanowski S. Italia. Podręcznik do nauki łaciny dla I klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,50.

KLASA II.

Auerbach M. i Dąbrowski K. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.

Kowalski J. i Golias M. Juvenis Romanus. Czytanki łacińskie dla klasy II gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.

Sinko T. Tirocinium Publii. Podręcznik łaciny dla II kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.

Skimina S. Elementa latina. II. Podręcznik do nauki języka łacińskiego. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,50.

KLASA III.

Auerbach M. i Dąbrowski K. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa. 1936. Cena zł 1,50.

Golias M. Kowalski J. Smereka J. Viri illustres. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla III klasy gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwo-Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

Sinko T. Vir bonus. Podręcznik łaciny dla III klasy gimnazjalnej. Wydaw. Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.

Skimina S. Elementa latina. IV. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,60.

KLASA IV.

Auerbach M. i Dąbrowski K. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,60.

Golias M. Smereka J. Res publica Romana. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla IV klasy gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państw. Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. Cena zł 1,60.

Sinko T. Roma aeterna. Podręcznik łaciny dla IV kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1,60.

Skimina S. Elementa. IV. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,60

Gramatyki.

Auerbach M. i Dąbrowski K. Gramatyka łacińskiego dla gimnazjum. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,40.

Sinko T. Mała gramatyka łacińska. Podręcznik dla wszystkich klas gimnazjalnych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 1,30.

JĘZYKI OBCE NOWOŻYTNE.

JĘZYK ANGIELSKI.*)

KLASA I.

Grzebieniowski T. A first english book. Podręcznik języka angielskiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,60.

Dozwolony do końca roku szkolnego 1937/38:

Jastroch K. The first year of english. Podręcznik języka angielskiego na I klasę gimnazjalną. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 1,60.

KLASA II.

Grzebieniowski T. A second english book. Podręcznik języka angielskiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,60.

KLASA III.

Jastroch K. i Grzebieniowski T. Great and Greater Britain (Scenes and Stories). Podręcznik języka angielskiego dla klasy III gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów-1935. Cena zł 1,80.

KLASA IV.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym.

---

*) Książki do lektury uzupełniającej do kl. II—IV, według spisu ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym M. W. R. i O. P. z dn. 21 sierpnia 1936 r., Nr 7, poz. 131; nowe zostaną ogłoszone w czasie późniejszym.

JĘZYK FRANCUSKI.

KLASA I.

Cieślińska O. i Nieniewska H. Parlons français. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla I klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,60.

Czerny S. i Jungman F. Les aventures de Polo. Premier livre de français pour la première classe des écoles secondaires. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 1,60.

Kielski B. Leçons de français. Podręcznik do nauki języka francuskiego w I klasie gimnazjów. Wydanie drugie. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,60.

KLASA II. *)

Cieślińska O. i Nieniewska H. Le Français travaille. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla II klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

Czerny S. i Jungman F. Bon sourire et en avant. Deuxième livre de français pour la deuxième classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,60.

Kielski B. Leçons de français. (Mon ami Roger). Podręcznik do nauki języka francuskiego w II klasie gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

KLASA III.

Cieślińska O. Nieniewska K. Aux quatre coins de la France. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

Czerny S. i Jungman F. Hier et aujourd'hui. Troisième livre de français pour la troisième classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1,80.

Kielski B. i Pionnier L. Casimir en France. Podręcznik do nauki języka francuskiego w III klasie gimnazjów. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 1,80.

KLASA IV.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym.

JĘZYK NIEMIECKI.

KLASA I.

Dewitzowa W. i Żółtkowska G. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla klasy I gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,60.

Łempicki Z. i Elgert G. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 1,60.

Piprek J. Unser erstes deutsches Buch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,60.

KLASA II. *)

Dewitzowa W. Kern R. Żółtowska G. Wir sprechen deutsch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

Łempicki Z. i Elgert G. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,60.

Piprek J. Unser zweites deutsches Buch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

KLASA III.

Dewitzowa W. — Żółtkowska G. Zum schaffenden Menschen in deutschen Landen. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1936. Cena zł 1,80.

Łempicki Z. i Elgert G. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,80.

Piprek J. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa. 1936. Cena zł 1,80.

KLASA IV.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym.

HISTORIA.

KLASA I.

Bornholtz T. Historia dla klasy I gimnazjów. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 2,60.

Dąbrowski J. Historia. Tom pierwszy. Dla I klasy gimnazjów. Wydanie drugie. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 2,60.

Gebertowa G. Z dziejów starożytnych i wczesnego średniowiecza. Opowiadania i źródła. Podręcznik do nauki historii dla I klasy gimnazjalnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 2,60.

Moszczeńska W. i Mrozowska H. Podręcznik do nauki historii na pierwszą klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 2,60.

Serejski M. H. Historia powszechna na pierwszą klasę gimnazjalną. Wydanie drugie. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1937. Cena zł 2,60.

KLASA II.

Bornholtz T. Historia dla klasy II gimnazjów. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1934. Cena zł 2,60.

---

*) Książki do lektury uzupełniającej dla klas II—IV według spisu ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym M. W. R. i O. P. z dnia 21 sierpnia 1936 r., Nr 7, poz. 131; nowe zostaną ogłoszone w czasie późniejszym.

Dąbrowski J. Historia. Dla II klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 2,60.

Moszczeńska W. i Mrozowska H. Podręcznik do nauki historii na II klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 2,60.

KLASA III.

Bornholtz T. Historia dla klasy III gimnazjów. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1935. Cena zł 2,60.

Dąbrowski J. Historia. Tom trzeci. Dla III klasy gimnazjów. Nakład K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 2,60.

Moszczeńska W. — Mrozowska H. Podręcznik do nauki historii na trzecią klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Naukowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 2,60.

KLASA IV.

Bornholtz T. Historia dla klasy IV gimnazjów. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1937. Cena zł 1,80.

Dąbrowski J. Historia. Tom czwarty. Dla IV klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,80.

Moszczeńska W. i Mrozowska H. Podręcznik do nauki historii na czwartą klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,80.

GEOGRAFIA.*)

KLASA I.

Chałubińska A. i Janiszewski M. Geografia Polski. Podręcznik do nauki geografii dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 2,10.

Karczewski S. Geografia Polski dla I klasy gimnazjalnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 2,10.

Pawłowski S. Geografia Polski dla klasy I gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 2,10.

KLASA II.

Chałubińska A. i Janiszewski M. Geografia Europy. Podręcznik do nauki geografii dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 2,10.

Siwak M. Geografia. Dla II klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena 2,10.

KLASA III.

Bzowski K. Geografia. Podręcznik na III klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 2,10.

Pawłowski S. Kraje i morza pozaeuropejskie. Podręcznik geografii dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 2,10.

KLASA IV.

Kudławiec A. Geografia gospodarcza Polski. Podręcznik dla IV klasy gimnazjum. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1936. Cena zł 1,70.

Pawłowski S. Geografia. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. 1936. Cena zł 1,70.

BIOLOGIA.

KLASA I.

Dziurzyński A. O życiu i budowie zwierząt. Podręcznik zoologii dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,80.

Jaczewscy H. i T. Podręcznik zoologii na pierwszą klasę gimnazjalną. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1937. Cena zł 1,80.

KLASA II.

Kołodziejczykowie J. i T. Botanika. Podręcznik dla klasy drugiej gimnazjum. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 1,80.

Mul T. i Radomski J. Botanika. Podręcznik do nauki biologii dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,80.

Szafer W. i Dyakowski B. Botanika dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,80.

KLASA IV.

Radomski J. i Tołpa S. Nauka o człowieku. Podręcznik biologii dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,80.

FIZYKA.

KLASA III.

Bąkowski S. i Lorenz F. Fizyka. Podręcznik na II klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.

Gawecki B. Zdobywaj przyrodę. Podręcznik fizyki dla kl. III gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.

Malec S. i Werner W. Fizyka. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.

KLASA IV.

Bąkowski S. i Lorenz F. Fizyka. Podręcznik na IV klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa. 1936. Cena zł 2,50.

Gawecki B. Zdobywaj przyrodę. Część II. Podręcznik fizyki dla kl. IV gimnazjalnej. Wydawnictwo „Biblioteki Polskiej". Warszawa. 1936. Cena zł 2,80.

Malec S. i Werner W. Fizyka dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 2,50.

---

*) Książki pomocnicze dla klasy I—IV — według spisu ogłoszonego dnia 21 sierpnia 1936 r. w Dzienniku Urzędowym M. W. R. i O. P. Nr 7, poz. 131; nowe będą ogłoszone w czasie późniejszym.

CHEMIA.

KLASA III.

Duchowicz B. Wiadomości z chemii. Dla III klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,30.

Szeller Z. Chemia. Dla III klasy gimnazjów. Rozdział o obronie przeciwgazowej opr. St. Rybicka. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,30.

Turkiewicz E. Świat chemii. Podręcznik chemii. Dla III-ej klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawn. „Biblioteka Polska", Warszawa. 1935. Cena zł 1,30.

MATEMATYKA.*)

KLASA I.

Banach S., Sierpiński W. i Stożek W. Arytmetyka dla I klasy gimnazjalnej. Wydanie drugie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 2,10.

Czarkowska Z. Podręcznik matematyki dla I klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 2,10.

Dąbrowski J. i Straszewski F. Matematyka. Podręcznik dla kl. I gimnazjum. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1937. Cena zł 2,10.

Iwaszkiewicz B., Mazur J. i Słowikowski J. Arytmetyka dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937 r. Cena zł 2,10.

Wojtowicz W. i Krysicki W. Matematyka. Podręcznik dla kl. I gimnazjum. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1937. Cena zł 2,10.

KLASA II.

Banach S. i Stożek W. Algebra. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

Iwaszkiewicz B. Geometria. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,20.

Łomnicki A. Geometria. Dla II kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1934. Cena zł 1,20.

Łomnicki A. Geometria. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł 1,20.

Mihułowicz J. Algebra. Dla II klasy gimnazjalnnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

Straszewicz S. i Kulczycki S. Geometria. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

Wojtowicz W. Algebra. Podręcznik dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

*) Książki pomocnicze dla klas II—IV — według spisu ogłoszonego w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 21 sierpnia 1936 r., Nr 7, poz. 131; nowe zostaną ogłoszone w czasie późniejszym.

Zydler J. Geometria. Podręcznik na klasę II gimnazjalną. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1,00.

KLASA III.

Banach S. Algebra dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,10.

Chwiałkowski Z., W. Schayer, A. Tarski. Geometria dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł 1,20.

Iwaszkiewicz B. Geometria. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,20.

Łomnicki A. Geometria. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

Mihułowicz J. Algebra. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,10.

Nikliborc W. i Stożek W. Algebra. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,10.

Straszewicz S. i Kulczycki S. Geometria. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

KLASA IV.

Banach S. Algebra. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas, Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.

Iwaszkiewicz B. Geometria dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,20.

Łomnicki A. Geometria. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,20.

Mihułowicz J. Algebra. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.

Nikliborc W. i Stożek W. Algebra. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.

Straszewicz S. i Kulczycki S. Geometria. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1,20.

331.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Okólnik Nr 82

z dnia 31 sierpnia 1937 r. (II Pr-7893/37)

w sprawie spisów podręczników szkolnych na rok szkolny 1937/38.

Zatwierdzam spisy podręczników szkolnych dla szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących podane w załącznikach.

Spisy te uwzględniają:

1) podręczniki dostosowane do nowych programów i dozwolone do użytku w roku szkolnym

1937/38 w klasach III i IV szkół powszechnych stopnia pierwszego oraz w klasie VI szkół powszechnych stopnia drugiego;

2) nowe podręczniki do nauki języka francuskiego i języka niemieckiego w klasie IV gimnazjum według nowego ustroju, nie ogłoszone jeszcze w spisie podręczników szkolnych do użytku w gimnazjum, zamieszczonym w Nr 9 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (poz. 309, załączn. Nr 2).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski.

Załącznik Nr 1 do okólnika Nr 82 z dnia 31 sierpnia 1937 r. (Nr Pr-7893/37).

SPIS PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH DOZWOLONYCH DO UŻYTKU NA ROK SZKOLNY 1937/38 w KLASACH III i IV SZKÓŁ POWSZ. STOPNIA I ORAZ W KLASIE VI SZKÓŁ POWSZECHNYCH STOPNIA II.

I.
PODRĘCZNIKI DLA KLAS III i IV SZKÓŁ POWSZECHNYCH STOPNIA PIERWSZEGO.

RELIGIA RZYMSKOKATOLICKA.

W roku szkolnym 1937/38 można używać książek według spisu ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym z dnia 2 sierpnia 1937 r. Nr 9, poz 309 (str. 350), zgodnie ze wskazaniami dla tych klas, zawartymi w instruckji programowej na ten rok (poz. 335). (Okólnik nr 70).

JĘZYK POLSKI.

KLASA III.

Kubski B. i Dobraniecki S. Na zagonie. Czytanki polskie dla III klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,10. [1])

Rytlowa J., Rytel F., Saloni J. Ku Polsce. Podręcznik do nauki języka polskiego dla III klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. „Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937 Cena zł 1,10.

Tync S., Gołąbek J. i Duszyńska J. Czytanki polskie dla trzeciej klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Książnicy-Atlas Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 1,10.

Wiącek S. Czytanki i ćwiczenia. Podręcznik do nauki języka polskiego dla kl. III szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1937. Cena zł 1,10.

KLASA IV.

Kubski B., Maykowski S. i Dańcewiczowa J. Światło w chacie. Podręcznik do nauki języka polskiego dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,40.

Tync S. i Gołąbek J. Czytanki polskie dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,40.

Wiącek S. Ćwiczenia opracowali: Szober S. i Szczerba T. Czytanki i ćwiczenia. Podręcznik do nauki języka polskiego dla kl. IV szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1937. Cena zł 1,40.

Lekturę dla klasy IV oprzeć należy tymczasowo na spisie ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Min. W. R i O. P. z dnia 21 sierpnia 1936 r. Nr 7, poz. 131 (str. 138 i 139), z możliwym dostosowaniem do treści kursów B.

HISTORIA.

KLASA IV.

Jarosz W. i Pini T. Opowiadania z przeszłości i teraźniejszości Polski. Podręcznik do nauki historii dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

Martynowiczówna W. Obrazy z przeszłości i teraźniejszości. Podręcznik do nauki historii dla IV klasy szkół powsz. I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

GEOGRAFIA I NAUKA O PRZYRODZIE.

KLASA III.

Daszewska W., Szpotańska I. Wspólną pracą. Przyroda — geografia dla klasy trzeciej szkół powsz. I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1937. Cena zł 1,00.

Gayówna D., Gnoińska H., Librachowa M., Łysakiewiczówna J. Przyroda i geografia. Dla klasy III szkoły powszechnej I stopnia. Kurs B. Nakł. Państwowego Wydawn. Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

Wuttkowa J., Zalewska Z., Wuttke G. Poznaj swój kraj. Geografia i przyroda dla kl. III szkoły powszechnej I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1937. Cena zł 1,00.

KLASA IV.

Dmochowski A., Ziemęcki S., Szczawińska M., Wernerowa J. Nauka o przyrodzie i o ziemi. Dla kl. IV szkoły powszechnej I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo M. Arcta i K. Rutskiego. Warszawa—Wilno. 1937. Cena zł 1,10.

Michałowska J. i Wiszniewska A. Wiadomości z przyrody i geografii dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,10.

---

[1]) Podane w spisie ceny podręczników są obliczane wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

KLASA III.

Abramowicz T. i Okołowicz M. Arytmetyka z geometrią dla III klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 0,90.

Chwiałkowski Z., Schayer W. Rachunki dla trzeciej klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs B. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 0,90.

Dzierzbicka W., Gąsiorowska Z., Trojanowska T. Arytmetyka dla III klasy szkół powsz. I stopnia. Kurs B. Wydawn. K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 0,90.

Rusiecki A. M. i Zarzecki A. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej stopnia pierwszego. Klasa III. Kurs B. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań—Warszawa. 1937 Cena zł 0,90.

Wojtowiczowa J. i Wojtowicz W. Arytmetyka z geometrią dla III klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 0,90.

KLASA IV.

Abramowicz T. i Okołowicz M. Arytmetyka z geometrią dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

Chwiałkowski Z., Schayer W. Arytmetyka z geometrią dla czwartej klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs B. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

Nikliborc W. i Stożek W. Arytmetyka i geometria dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,00.

Rusiecki A. M. i Zarzecki A. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej stopnia pierwszego. Klasa IV. Kurs B. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań—Warszawa. 1937 Cena zł 1,00.

Wojtowiczowa J. i Wojtowicz W. Arytmetyka z geometrią dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,00.

II.

PODRĘCZNIKI DLA KLASY VI SZKÓŁ POWSZECHNYCH STOPNIA DRUGIEGO.

RELIGIA RZYMSKOKATOLICKA.

Podręczniki, wskazane dla klas VI i VII w spisie ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym M. W. R. i O. P. z dnia 2 sierpnia 1937 r. Nr 9, poz. 309 (str. 351) zależnie od biegu nauki w myśl p. I. E. 2, instrukcji programowej na ten rok (poz. 335). (Okólnik nr 70).

JĘZYK POLSKI.

C z y t a n k i.

Kubski B. i Maykowski S. Wieś w słońcu. Podręcznik do nauki języka polskiego dla VI klasy szkół powszechnych 2 stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,70.

Zaremba J. i Morcinek G. Czytanka VI dla szkół powszechnych II stopnia. Kurs B. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1937. Cena zł 1,70.

G r a m a t y k i.

Dańcewiczowa J. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VI klasy szkół powszechnych II stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 0,40.

Jodłowski S. Gramatyka polska dla VI klasy szkół powszecnyhch II stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Cena zł 0,40.

Klemensiewicz Z. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla VI klasy szkoły powszechnej II stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1937. Cena zł 0,40.

Ć w i c z e n i a o r t o g r a f i c z n e.

Jodłowski S. Ortografia dla VI klasy szkół powszechnych 2 stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 0,40.

L e k t u r a.

Nauczyciel wybiera zależnie od biegu nauki i zainteresowań uczniów ze spisów lektury uzupełniającej dla klas VI i VII, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym M. W. R. i O. P. z dn. 21 sierpnia 1936 r. Nr 7 poz. 131 (str. 134 i 135); nowe książki zostaną ogłoszone w czasie późniejszym.

HISTORIA.

Drewnowski K. Obrazy z dziejów Polski dawnej i obecnej. Podręcznik do nauki historii dla VI kl. szkół powszechnych II stopnia. Kurs B. Wydawn. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1937. Cena 1,30.

Schönbrenner J. Historia dla klasy VI szkoły powsz. II stopnia. Kurs B. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1937. Cena zł 1,30.

GEOGRAFIA.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym.

NAUKA O PRZYRODZIE.

Żłobicki Wł. i Adwentowski K. Przyroda martwa dla VI klasy szkół powszechnych II stopnia. Kurs B. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,20.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

Bielecki B. i Krasiński W. Arytmetyka z geometrią dla VI klasy szkół powszechnych II stopnia. Kurs B. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1937. Cena zł 1,20.

Chwiałkowski Z., Schayer W. Arytmetyka z geometrią dla VI klasy szkoły powsz. II stopnia. Kurs B. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,20.

Nikliborc W. i Stożek W. Arytmetyka i geometria dla VI klasy szkół powszechnych II stopnia. Kurs B. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,20.

Wojtowiczowa J. i Wojtowicz W. Arytmetyka i geometria. Podręcznik dla kl. VI szkoły powszechnej II stopnia. Kurs B. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska", Warszawa. 1937. Cena zł 1,20.

Załącznik Nr 2 do okólnika Nr 82 z dnia 31 sierpnia 1937 r. (Nr Pr-7893/37).

SPIS PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH DO NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH NOWOŻYTNYCH W KLASIE IV, DOZWOLONYCH DO UŻYTKU W GIMNAZJUM WEDŁUG NOWEGO USTROJU NA ROK SZKOLNY 1937/38, ORAZ LEKTURY W TYCH JĘZYKACH DLA KLAS II, III i IV. [1])

JĘZYK ANGIELSKI.

KLASA III.

Lektura.

Brazil A. The nicest girl in the school. Opracowała H. Karczewska. Lektura Angielska 4. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937.

Gaunt P. Kitty goes to Camp. Opracowała E. Rogóyska. Lektura Angielska 1. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936.

Keltie J. S. i Gilmour S. S. Adventures of exploration. Book 1. Opracowała X. Żytomirska-Grzebieniowska. Lektura Angielska 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936.

Keltie J. S. i Gilmour S. S. Adventures of exploration. Book II. Opracowała M. Patkaniowska. Lektura Angielska 3. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937.

Monk F. i Winter H. A great adventurer. Opracował A. Kreusler. Lektura Angielska 5. Nakład Państw. Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937.

Wilde O. The happe prince. Biblioteczka Angielska. Z. 3. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1934.

Wilde O. The nightingale and the rose. Biblioteczka Angielska. Z. 4. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

KLASA IV.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym.

JĘZYK FRANCUSKI.

KLASA II.

Lektura (dobrowolna).

Jacquin J. i Fabre A. Sur l'écran du cinéma. Lektura Francuska 1. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1935.

Ostroga Yv. Petites filles de la vieille France. Lektura Francuska 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935.

KLASA IV.

Podręczniki.

Cieślińska O. i Nieniewska H. Les Français de nos jours. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla IV klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,90. [2])

Czerny S. i Jungman F. C'est nous la France. Quatrième livre de français pour la quatrième classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1937. Cena zł 1,90.

KLASA III i IV.

Lektura.

Cazin P. Décadi ou la pieuse enfance. Biblioteczka Francuska. Z. 5. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1935.

Daudet A. La chèvre de M. Seguin. Le sous-préfet aux champs. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 1. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

Daudet A. L'enfant espion. La dernière classe. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka francuska. Z. 2. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

Daudet A. Le siège de Berlin. Le mauvais Zouave. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 14. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

La farce de Maître Pathelin. Comédie en trois actes. Opracowała H. Nieniewska. Biblioteczka Francuska. Z. 8. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936.

France A. Pages choisies. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 3. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

Maupassant G. Contes choisis. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 6. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935.

Vildrac Ch. Découvertes. Biblioteczka Francuska. Z. 4. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

JĘZYK NIEMIECKI.

KLASA II.

Lektura (dobrowolna).

Hansen L. Chauffeur Weber und sein Freund. Opracowała J. Nowińska. Lektura Niemiecka 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935.

KLASA III.

Lektura.

Hansen L. Chauffeur Weber und sein Freund. Opracowała J. Nowińska. Lektura Niemiecka 2. Nakład

---

[1]) Podręczniki dla klasy I, II i III — według spisu ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Min. W. R. i O. P. z dnia 2 sierpnia 1937 r. Nr 9, poz. 309 (str. 359 i 360). (Okólnik nr 70).

[2]) Podane w spisie ceny podręczników są obliczone wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935.

Tetzner L. Der Fussball. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 44. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1935.

KLASA IV.

Podręczniki.

Dewitzowa W. i Żółtowska. G. Menschen und Staaten. Schaffen und Wirken. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla IV klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena zł 1,90.

Łempicki Z. i Elgert G. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla IV kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 1,90.

Piprek J. Unser viertes deutsches Buch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawn. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. Cena zł 1,90.

KLASA III i IV.

Lektura.

Durian W. Kai aus der Kiste. Eine ganz unglaubliche Geschichte. Opracował H. Friedländer. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 42. Wydawnictwo Książnicy Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

Kästner E. Emil und die Detektive. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła M. Heroldowa. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 45. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1935.

KLASA IV.

Lektura.

Hauff W. Das kalte Herz. Opracował J. Rollauer. Lektura niemiecka 5. Nakład Państwowego Wydawn. Książek Szkolnych. Lwów. 1936.

Müller-Partenkirchen F. Schulgeschichten. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 54. Opracował A. Jesionowski. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936.

Salten F. Bambi. Eine Lebensgeschichte aus dem Walde. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła Dr M. Unger. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 48.

Schnitzler A. Der blinde Geronimo und sein Bruder. Opracowała S. Mazurkówna. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 49. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935.

332.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

OKÓLNIK Nr 84

z dnia 2 września 1937 r. (BP-14706/37)
w sprawie wprowadzenia Polskich Norm Urzędowych wyrobów papierniczych.

Okólnik Pana Prezesa Rady Ministrów Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości i przestrzegania.

Podane w okólniku Pana Prezesa Rady Ministrów „Polskie Normy Urzędowe“ wysyła się równocześnie podległym władzom, urzędom i instytucjom. Dalsze egzemplarze są do nabycia w P. A. T-nej.

Zarazem Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

1. — Objęte Polskimi Normami Urzędowymi normy wyrobów papierniczych zamykają kompleks używanych powszechnie w pracy biurowej. Ewentualne dalsze normy wyrobów papierniczych będą miały charakter wyrobów specjalnych.
2. — Załączone normy zostały uzgodnione nie tylko z zainteresowanym przemysłem lecz również z hurtowymi dostawcami wyrobów papierniczych, zatem nabycie potrzebnego papieru na rynku nie powinno nastręczać żadnych trudności.
3. — Dla ułatwienia wyboru gatunków i odmian wyrobów papierniczych przystąpili czołowi dostawcy papieru do sporządzenia katalogów wyrobów papierniczych w oparciu o zatwierdzone normy. Należy spodziewać się, że katalogi wyrobów papierniczych ukażą się na rynku w ciągu najbliższego kwartału.
4. — Zmienione i uzupełnione normy (PNU.: 001, 002, 003, 006, 007, 008, 009 i 012) nie naruszają obowiązujących wskazówek tymczasowych „o wyborze i stosowaniu papieru normalnego“, gdyż wprowadzono tam jedynie nowy układ i zmianę pojęcia „Papier“ na „wyroby papiernicze“ oraz dodano drobne uzupełnienia w metodach badania.
5. — Po ukazaniu się katalogu wyrobów papierniczych zostaną wydane szczegółowe wskazówki o wyborze i stosowaniu tych wyrobów w odniesieniu do wszystkich obowiązujących norm, we wskazówkach tych będą ponadto podane niezbędne wiadomości z technologii papieru i sposoby badania wszelkich wyrobów papierniczych.

Równocześnie Ministerstwo uchyla okólnik Nr. 70 z dnia 24 maja 1934 r. (BP-9514/34) — (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 83) w części dotyczącej wprowadzenia do użytku służbowego norm urzędowych dla papierów.

Dyrektor Biura Personalnego:
W. Przybyłowicz.

Załącznik do okólnika Nr 84 z dnia 2 września 1937 r. (BP-14706/37).

PREZES RADY MINISTRÓW
Nr. 40—8/9. Warszawa, dnia 24 kwietnia 1932 r.

Wprowadzenie Polskich Norm Urzędowych wyrobów papierniczych.

OKÓLNIK Nr 11.

Do
wszystkich Panów Ministrów
w miejscu.

Zatwierdzam do użytku służbowego władz, urzędów i instytucji państwowych następujące

„Polskie Normy Urzędowe“ wyrobów papierniczych:

PNU - 001 — Dostawy i odbiór wyrobów papierniczych (2 wydanie uzupełnione)
PNU - 002 — Metody badania wyrobów papierniczych (2 wydanie uzupełnione)
PNU - 003 — Podział i znakowanie wyrobów papierniczych (2 wydanie uzupełnione)
PNU - 006 — Papiery pisarskie (2 wydanie uzupełnione)
PNU - 007 — Papiery drukowe (2 wydanie uzupełnione)
PNU - 008 — Papiery gazetowe (2 wydanie uzupełnione)
PNU - 009 — Papiery pakowe (2 wydanie uzupełnione)
PNU - 010 — Tektura zwykła
PNU - 011 — Pergaminy pakowe
PNU - 012 — Bibuły atramentowe (2 wydanie uzupełnione)
PNU - 013 — Papiery rysunkowe
PNU - 014 — Pergaminy rysunkowe
PNU - 015 — Papiery czerpane
PNU - 016 — Papiery kartonowe
PNU - 018 — Papiery do powielania
PNU - 019 — Bibułki przebitkowe
PNU - 020 — Kartony zwykłe.

Jednocześnie unieważniam normy:

PNU - 001 — Dostawa i odbiór papieru
PNU - 002 — Metody badania papieru
PNU - 003 — Podział i znakowanie papieru
PNU - 006 — Papier pisarski
PNU - 007 — Papier drukowy
PNU - 008 — Papier gazetowy
PNU - 009 — Papier pakowy
PNU - 012 — Bibuła atramentowa

zatwierdzone okólnikiem Nr 10 z dnia 14 marca 1934 r.

Termin wprowadzenia w życie i stosowania norm ustalam na dzień 1 stycznia 1938 r.

Prezes Rady Ministrów:
(—) Sławoj Składkowski.

333.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

Okólnik Nr 85
z dnia 10 września 1937 r. (III Kwal-4782/37)
w sprawie kwalifikacyj asystentów szkół zawodowych.

Ministerstwo wyjaśnia, że asystenci szkół zawodowych powinni posiadać warunki, które umożliwiłyby im uzyskanie kwalifikacyj nauczycielskich lub instruktorskich na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 774) i rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 28 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 593).

Przy angażowaniu asystentów należy wymagać cenzusu szkolnego przewidzianego art. 5 lit. a, art. 6 lit. a lub art. 12 punkt 1 lit. a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej i §§ 2, 5 i 7 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P.

Sposoby spełnienia warunków wymienionych w art. 5 lit. b, art. 6 lit. b lub art. 12 punkt 1 lit. b rozporządzenia Prezydenta i § 3 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. będą ustalone osobną instrukcją. Poza praktyką pedagogiczną asystenci powinni uzyskać świadectwo ukończenia kursów pedagogicznych zgodnie z art. 5 lit. c, art. 6 lit. c lub art. 12 pkt 1 lit. c rozporządzenia Prezydenta.

Asystenci czynni w szkolnictwie zawodowym co najmniej 10 lat mogą ubiegać się o kwalifikacje nauczycielskie lub instruktorskie na podstawie art. 15 rozporządzenia Prezydenta.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
w z. (—) **Jerzy Ferek Błeszyński.**

334.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Warszawa.

Okólnik Nr 95
z dnia 26 października 1937 r. (II S-9845/37)
w sprawie terminów gimnazjalnych egzaminów dojrzałości.

Gimnazjalne egzaminy dojrzałości w szkołach odbędą się z końcem roku szkolnego 1937/38 w terminie normalnym.

Ze względu na przepisy ust. 1 § 54 Regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 8 z 1926 r.), które dają możność powtórzenia egzaminu nie poźniej niż przed upływem dwóch lat, oznajmiam, że egzaminy dojrzałości będzie można powtarzać tylko do końca roku 1940.

Gimnazjalne egzaminy dojrzałości eksternów będą się odbywały również do końca roku 1940, z tym jednak zastrzeżeniem, że od terminu jesiennego w 1939 r. włącznie będą przeznaczone dla kandydatów, powtarzających egzamin dojrzałości, a zatem osoby, pragnące przystąpić w czasie od września 1939 r. do końca 1940 r. po raz pierwszy do egzaminu dojrzałości, nie będą do egzaminu dopuszczone.

Minister:
(—)**W. Świętosławski.**

335.

OKÓLNIK Nr 100
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 6 października 1936 r. (BP. 17 145/36).
w sprawie należności w postępowaniu dyscyplinarnym.

Wobec powstałych wątpliwości w związku z wykonywaniem przepisu ostatniego ustępu § 29

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 790), Ministerstwo Skarbu wyjaśniło w piśmie z dnia 24 sierpnia 1936 r. L. D. III. 9309/3/36, co następuje:

Gdy uwolnionym od winy jest funkcjonariusz państwowy w czynnej służbie, bądź były funkcjonariusz państwowy, wzgl. funkcjonariusz w stanie spoczynku, koszty podróży, o których mowa w wyżej przytoczonym przepisie, przysługują według norm, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 320), zmienionego rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 23 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 272) oraz z dnia 2 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 393).

Nadmienia się przy tym, że zwrot omawianych wyżej kosztów następuje bez diet.

Dyrektor Biura Personalnego:
(—) W. Przybyłowicz.

336.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych.

Okólnik Nr 44
z dnia 28 lipca 1937 r.
o języku wniosków (pism) w obrocie administracyjnym z Niemcami.
(Nr GL. 65-1/2).

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, Starostów i Prezydentów Miast.

Konsulat Niemiecki w Katowicach wystąpił do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z inicjatywą zwolnienia władz niemieckich od obowiązku zaopatrywania w uwierzytelnione przekłady polskie zgłaszanych za pośrednictwem tego Konsulatu wniosków z zakresu pomocy administracyjnej.

W związku z tym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych (pismo z dnia 1. VII. 1937 roku Nr E. III. 694/N/11/1) wyjaśnia, iż w świetle art. 19 układu polsko-niemieckiego o obrocie prawnym z dnia 5 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 217 z 1926 r.) w obrocie administracyjnym z Rzeszą Niemiecką mają w zakresie języka zastosowanie następujące zasady:

1) **Wnioski niemieckich władz krajowych** (a zatem nie Konsulatów) mogą opiewać w języku niemieckim.

Dołączone do wniosków takich dokumenty publiczne winny być zaopatrzone w przekład na język polski, uwierzytelniony zgodnie z postanowieniami art. 18 tegoż układu.

Zasada, o jakiej mowa wyżej, nie dotyczy dołączanych do omawianych wniosków władz niemieckich pism (podań) pochodzących od osób prywatnych. Te ostatnie bowiem pisma (podania) opiewać muszą po polsku i zaopatrzenie ich w przekład na język polski, o ile zredagowane zostały w języku niemieckim, nie wystarcza.

2) **Podania osób prywatnych** skierowane bezpośrednio do władz polskich muszą być zredagowane w języku polskim. Niemiecka redakcja podań tych, choćby zaopatrzonych w tłumaczenie polskie, nie jest dopuszczalna.

Względem dołączanych do podań osób prywatnych dokumentów publicznych mają odpowiednie zastosowanie zasady wyrażone wyżej pod 1 ust. (2).

3) **Pisma Konsulatów** niemieckich nawet w ramach postanowień art. 19 powołanego układu podlegają ogólnym zasadom obowiązującym w zakresie korespondencji obcych przedstawicielstw z władzami polskimi i jako takie redagowane być winny wyłącznie w języku polskim.

Do pism tych stosuje się poza tym wszystkie zasady wyrażone wyżej pod pkt. 1 ust. (1) i (2).

4) Art. 19 omawianego układu polsko-niemieckiego stanowi wyraźną zasadę, że wnioski krajowych władz niemieckich o wydanie wypisów z aktów stanu cywilnego skierowywać należy bezpośrednio do najwyższej polskiej władzy administracyjnej powołanej do prowadzenia rejestrów (Min. Spr. Wewn.) i że w tym trybie nadsyłane wnioski mogą być redagowane w języku niemieckim.

Oczywistą jest rzeczą, że wnioski władz krajowych niemieckich, skierowywane do władz polskich za pośrednictwem Konsulatów niemieckich pod przytoczoną zasadę w zakresie języka nie podpadają.

Ostatnio więc wymienione wnioski traktować należy analogicznie do dokumentów publicznych (por. wyż. pkt. 1 ust. 2) i żądać zaopatrzenia ich w uwierzytelniony przekład polski.

Praktycznie rzecz biorąc, konsulaty niemieckie, dołączające do zredagowanego po polsku wniosku swego o wydanie wypisu z aktu stanu cywilnego zredagowany po niemiecku wniosek niemieckich władz krajowych, winny być wezwane:

a) albo do zaopatrzenia dołączonego wniosku władz niemieckich w uwierzytelniony przekład na język polski,

b) albo do skierowania wniosku tego po myśli art. 19 ust. (2) układu polsko-niemieckiego bezpośrednio do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

5) Wszystko co powiedziano wyżej, obracając się ściśle w ramach układu z dnia 5 marca **1924 r. dotyczy tym samym wyłącznie wniosków** o wydanie wypisów z aktów stanu cywilnego.

Specjalnego traktowania wymagają wnioski o adnotację w polskich rejestrach stanu cywilnego zmian, jakie nastąpiły w stanie cywilnym zarejestrowanych na podstawie uznania, uprawnienia, przysposobienia, rozwodu, zmiany nazwiska, zmiany wyznania i t. p. aktów orzeczonych obcymi aktami administracyjnymi (orzeczeniami sądowymi).

Wnioski tego rodzaju, omawianym układem nieprzewidziane, podlegają co do języka ogólnym zasadom obowiązującym w obrocie międzynarodowym, w myśl których językiem obowiązującym w zakresie wszelkich rekwizycji natury administracyjnej jest język określony wewnętrznymi przepisami państwa wezwanego. Z faktu, że wedle przepisów polskich językiem urzędowania władz polskich jest język polski, wynika, że omawiane wnioski, bez względu na to, czy zgłoszone zostały przez krajowe władze niemieckie, przez niemieckie konsulaty, czy też przez osoby prywatne, zredagowane być winny wyłącznie w języku polskim.

Dołączane do wniosków tych d o k u m e n t y p u b l i c z n e, stanowiące podstawę żądanej adnotacji zaopatrzone być winny w przekład polski, poświadczony przez tłumacza przysięgłego, bądź konsula państwa wzywającego (niemieckiego).

Przytoczone zasady podaje się do wiadomości oraz stosowania w drodze wzajemności w korespondencji z władzami niemieckimi.

Okólnik niniejszy nie zmienia zasad okólnika Nr 192 z dn. 4 listopada 1931 r. o obrocie prawnym polsko - niemieckim w sprawach rekwizycji aktów stanu cywilnego (Dz. Urz. Min. Spraw Wewnętrznych Nr 19, poz. 301) stanowiąc jedynie zasad tych rozwinięcie. Pozostaje on również w związku z okólnikiem Nr 66 z dn. 25 kwietnia 1931 r. cz. III w sprawie korespondencji zagranicznej władz administracji ogólnej i władz samorządowych (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 3, poz. 107), jednakże dotycząc zagadnienia specjalnego, w skład jego nie wchodzi.

(—) P a c i o r k o w s k i,
Podsekretarz Stanu.

337.

MINISTERSTWO SPRAW
WEWNĘTRZNYCH.

PISMO OKÓLNE
z dnia 5 sierpnia 1937 r.
w sprawie opłacania składek ubezpieczeniowych przez praktykantów wakacyjnych.
(Nr Pers. 1431/75).

Do

Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu Rządu na m. Warszawę, Dyrekcji Państw. Zakładów Wodociągowych na Górnym Śląsku w Katowicach, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania poniżej zamieszczony okólnik Nr 53 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 maja 1937 r. w sprawie opłacania składek ubezpieczeniowych przez praktykantów wakacyjnych.

Za Dyrektora Biura Personalnego:
(—) J a c u k, Kierownik Referatu.

Zał. do pisma ok. Nr Pers. 1431/75.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
W a r s z a w a

O k ó l n i k Nr 53
z dnia 22 maja 1937 r. (IV M-4292/37)
w sprawie opłacania składek ubezpieczeniowych przez praktykantów wakacyjnych.

Ministerstwo Opieki Społecznej pismem z dnia 11 maja 1937 r. Nr Un-2/12-7 w sprawie obowiązku opłacania składek ubezpieczeniowych, wyjaśniło, że w myśl postanowień art. 6 ust. (3) pkt. 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) „praktykanci i wolontariusze. będący uczniami lub absolwentami szkół zawodowych i akademickich, zatrudnieni wyłącznie w celu praktycznego przysposobienia się do swego zawodu według przepisów ustawowych lub danej uczelni“ podlegają tylko obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych, za które to ubezpieczenie opłaca całą składkę wyłącznie pracodawca, a w myśl przepisów art. 6 pkt. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 106, poz. 911) mogą się na własne żądanie zwolnić od obowiązku ubezpieczenia „studenci państwowych szkół akademickich oraz innych szkół wyższych“.

O powyższym zechce Rektorat zawiadomić studentów, zakwalifikowanych na praktyki wakacyjne.

(—) Jerzy Aleksandrowicz,
p. o. Dyrektora Departamentu.

338.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

PISMO OKÓLNE
z dnia 6 sierpnia 1937 r.
o objazdach reklamowych.
(Nr A. P. 55-25).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę oraz Starostów.

Zarówno do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jak i władz podległych wpływają podania rozmaitych firm i przedsiębiorstw o wydanie zezwolenia na urządzenie na pewnym obszarze lub terenie całego Państwa objazdu reklamowego. Zazwyczaj rozchodzi się o objazd odpowiednio dla celów reklamowych zmontowanego samochodu, przy czym niejednokrotnie taki objazd lub postój

samochodu w pewnych punktach miejscowości bywa połączony z przemówieniami lub audycjami reklamowymi przy pomocy tub lub głośników radiowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że sam objazd reklamowy jako taki nie wymaga zezwolenia i że skutkiem tego w zasadzie nie należy czynić przeszkód takim objazdom, przy czym jednak należy baczyć, by objazd lub postój reklamowy samochodu w pewnym punkcie nie tamował ruchu lub nie zakłócał spokoju (produkcje w porze nieodpowiedniej). W konkretnych przeto przypadkach należy w razie potrzeby wydać stosowne w tym kierunku zarządzenia.

W końcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, iż pismo niniejsze dotyczy samej tylko reklamy i to reklamy wytworów własnych danej firmy lub przedsiębiorstwa. Gdyby łącznie z reklamowaniem miała być połączona sprzedaż towarów lub przyjmowanie zamówień, to oczywiście dokonywujący danych tranzakcyj handlowych musiałby uczynić zadość obowiązującym przepisom prawa przemysłowego.

(—) Michałowski,
Dyrektor Departamentu.

339.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr O. P. I-20/53.

Katowice, dnia 25 października 1937 r.

Do
Inspektoratów Szkolnych oraz Kierownictw szkół powszechnych
w województwie śląskim

w sprawie podręczników metodycznych do nauki religii i misji kanonicznej.

Celem umożliwienia nauczycielstwu szkół powszechnych, uczącemu nauki religii, korzystania z koniecznych podręczników metodycznych z religii, Urząd Wojewódzki poleca Inspektorom Szkolnym i Kierownictwom szkół powszechnych dołożenia starań w kierunku zaopatrzenia bibliotek nauczycielskich w następujące podręczniki:

Ks. Dr Zygmunt Bielawski:
Katechezy biblijne na pierwszą klasę szkoły powszechnej,

Ks. Dr Zygmunt Bielawski:
Katechezy biblijne na klasę II i III szkoły powszechnej z przygotowaniem i przemówieniami do 1. spowiedzi i komunii św., zastosowane do urzędowego programu.

Ks. Dr Zygmunt Bielawski:
Katechezy na III i IV kl. szk. powsz. O przykazaniach, dobrych uczynkach i grzechu.

Ks. Jan Szukalski:
Katechezy katechizmowe dla wyższych oddziałów szkół powszechnych Cz. I. o wierze, Cz. II. o przykazaniach, Cz. III. o łasce i Sakramentach.

Ks. Jan Szukalski:
Podręcznik metodyczny do nauki historii biblijnej T. I Stary Testament, T. II. Nowy Testament.

Równocześnie Urząd Wojewódzki poleca PP. Inspektorom Szkolnym i Kierownikom Szkół ściśle przestrzegać przepisów, dotyczących misji kanonicznej i powierzać naukę religii katolickiej wyłącznie nauczycielom(lkom) posiadającym misję kanoniczną, w pierwszym zaś rzędzie tym, którzy brali udział w ognisku metodycznym nauczania religii katolickiej.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

340.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr OP. I-37/3. Katowice, dnia 2 listopada 1937 r.

Do
Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, zakładów kształcenia nauczycieli, Kierownictw szkół dokształcających zawodowych i publicznych szkół powszechnych
w województwie śląskim

w sprawie legitymacyj szkolnych.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego przypomina postanowienia okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6. IX. 1935 roku (I. Praw- 2540/115/35) o legitymacjach szkolnych i ulgach kolejowych dla młodzieży szkolnej (Gaz. Urzęd. Wojew. Śl. Dz. Adm. Szkolnej ex 1935 r. nr 9, poz. 121).

W szczególności zwraca się uwagę na obowiązek prowadzenia ścisłej ewidencji nabywanych blankietów legitymacyj szkolnych i wystawionych legitymacyj.

Ewidencję tę należy prowadzić w oddzielnej księdze. Prowadzić ją można n. p. w następujący sposób:

Pierwsze dwie karty przeznacza się na ewidencję blankietów nabywanych. Ewidencja ta obejmuje: 1) datę nadejścia blankietów z Drukarni Państwowej, 2) ilość blankietów nadeszłych oraz 3) koszt blankietów wraz z opłatą pocztową. Jako dowód odnośnego wydatku należy przechowywać w aktach szkolnych odcinek adresu pomocniczego i rachunek Drukarni Państwowej.

Następne strony księgi przeznacza się na ewidencję: 1) datę wystawienia legitymacji, 2) imię nazwisko i klasę ucznia, 3) numer ucznia w księdze głównej, 4) datę ew. zgłoszenia zagubienia legitymacji wraz dowodem ogłoszenia zguby w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego.

Blankietów niezdatnych do użytku na skutek omyłek itp. przy wystawianiu legitymacyj nie należy niszczyć, lecz przechowywać.

Wydawanie legitymacyj osobom nieuprawnionym wzgl. nieuczęszczającym do szkoły (a więc także wypożyczanie chwilowe blankietów innej szkole) jest niedopuszczalne.

Ponieważ koszty, związane z wystawianiem legitymacyj są minimalne i mogą być w zasadzie pokrywane z wydatków kancelaryjnych szkół, przeto od uczniów należy pobierać za legitymację łącznie z pochewką najwyżej 12 gr.

Za Wojewodę:
(—) Miłosz Sołtys,
p. o. Kierownika Oddziału.
wizytator szkół.

341.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr O. P. I. 21/3.

Katowice, dnia 20 października 1937 r.

Do
Inspektoratów Szkolnych
w województwie śląskim

w sprawie dni świątecznych dzieci wyznania mojżeszowego.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że dzieci wyznania mojżeszowego, uczęszczające do publicznych szkół powszechnych są zwolnione od wszelkich zajęć szkolnych w następujące żydowskie dni świąteczne:

a) Wigilia i żydowski Nowy Rok (Rosz Haszana) . . . . 3 dni
(w roku 1937 dni 5, 6, i 7 września)
b) Wigilia i Dzień Sądny (Jom Kipur) . 2 dni
(w roku 1937 dni 14 i 15 września)
c) 2 pierwsze i 3 ostatnie dni Święta Szałasów (Sukos) . . . . . . 5 dni
(w roku 1937 dni 20, 21, 25, 26 i 27 września)
d) Pierwszy dzień Chanuki . . . . 1 dzień
(w roku 1937 dzień 29 listopada)
e) Dzień Święta Purym . . . . . 1 dzień
(w roku 1938 dzień 17 marca)
f) 2 pierwsze i 2 ostatnie dni Świąt Paschy (o ile nie przypadają na ogólne ferie wielkanocne) . . . . 4 dni
(w r. 1938 dni: 16, 17, 22 i 23 kwietnia).
g) Dzień Święta Wiosny (Lag Baomer) 1 dzień
(w roku 1938 dzień 19 maja)
h) Zielone Święta (Szewuos) . . . 2 dni
(w roku 1938 dni 5 i 6 czerwca).

Razem: . 19 dni w roku.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

342.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr O. P. III. 157/24.

Katowice, dnia 28 września 1937 r.

Do
Dyrekcji wszystkich Państwowych, Komunalnych i Prywatnych Gimnazjów
w województwie śląskim

w sprawie konkursu polonistycznego.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego przystępuje do zorganizowania konkursów polonistycznych dla młodzieży szkół średnich ogólnokształcących na terenie województwa śląskiego. Konkursy te organizowane są w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Polską Akademią Literatury.

W związku z tym Urząd tutejszy podaje w załączeniu regulaminy potrzebne do zorganizowania wymienionych wyżej konkursów i poleca Dyrekcjom niezwłoczne przystąpienie do akcji w tym kierunku.

Skład Komisji konkursowej zostanie podany do wiadomości w terminie późniejszym.

Za Wojewodę:
(—) Miłosz Sołtys,
p. o. Kierownika Oddziału — **Wizytator szkół.**

REGULAMIN NAGRÓD

Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego za najlepsze wyniki z języka polskiego w gimnazjach Okręgu.

§ 1.

Celem pobudzenia młodzieży do doskonalenia się w języku polskim, który jest podstawową wartością kulturalną narodu, ustanawia się pod protektoratem Polskiej Akademii Literatury dla uczniów (ennic) klasy ósmej gimnazjów jedną nagrodę przechodnią zespołową za najlepsze wyniki z języka polskiego oraz trzy nagrody indywidualne.

Po pełnym wejściu w życie reformy szkolnej regulamin dotyczyć będzie liceów ogólnokształcących.

§ 2.

Nagrody indywidualne stanowią książki, przy klasy ósmej, która osiągnie najlepsze wyniki, stanowi popiersie Stefana Żeromskiego.

Nagrody indywidualne stanowią książki, przy czym zdobywca pierwszej nagrody w konkursie indywidualnym otrzyma nagrodę książkową Polskiej Akademii Literatury, zaopatrzoną dedykacją prezydium P. A. L.

§ 3.

O nagrodę zespołową ubiegać się mogą wszystkie klasy ósme państwowych i prywatnych gimnazjów z pełnymi prawami.

Kandydatem do nagrody indywidualnej może być każdy (a) uczeń (nica) klasy ósmej gimnazjów

państwowych i prywatnych, spełniający warunki wymienione w ust. 6 § 4.

§ 4.

Warunkiem zdobycia nagród jest uzyskanie możliwie wysokiego poziomu w zakresie kultury języka i znajomości literatury, zgodnie z wymaganiami programu.

O nagrodę zespołową ubiegać się mogą klasy, które z języka polskiego osiągną w pierwszym półroczu w klasie ósmej co najmniej 33% ocen bardzo dobrych lub dobrych w stosunku do liczby klasyfikowanych uczniów, przy czym ilość ocen niedostatecznych nie może przekraczać 10%.

Szkoły, nie mające warunków do zgłaszania zespołów, mogą zgłaszać kandydatów do nagród indywidualnych z pośród uczniów, spełniających warunki przedkonkursowe, wyszczególnione w ust. ostatnim § niniejszego.

Podstawą oceny poziomu będą wyniki opracowań, napisanych w marcu przez wszystkich zgłoszonych uczniów klas ósmych na temat, ustalony przez Kuratorium.

W razie osiągnięcia przez dwa lub więcej zespołów równych wyników, rozstrzyga wyższy procent ocen bardzo dobrych lub dobrych w klasie ósmej.

Członkowie zespołów lub kandydaci z poza zespołów, którzy w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie siódmej i półrocznej w klasie ósmej uzyskali z języka polskiego stopnie bardzo dobre oraz z wypracowania konkursowego bardzo dobre, będą kandydatami do nagród indywidualnych.

§ 5.

Zgłoszenia zespołów klasowych oraz poszczególnych uczniów przesyłają Dyrekcje zakładów Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu — Wydział Oświecenia Publ. corocznie do dnia 31 grudnia.

§ 6.

Przy zgłoszeniu Dyrekcje gimnazjów, wymienionych w § 3 przedkładają Kuratorium:

spis uczniów klasy VIII z wykazem uzyskanych przez nich stopni z języka polskiego stosownie do wymagań § 4.

Materiały te należy zaopatrzyć napisem „Konkurs z języka polskiego".

§ 7.

W wyniku otrzymanych zgłoszeń Kuratorium zarządzi, w których gimnazjach i w jakim terminie odbędzie się praca konkursowa z języka polskiego.

§ 8.

Nagrody przyznaje Naczelnik Wydz. Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego na wniosek Komisji konkursowej, w skład której wchodzą:

a) Przedstawiciel P. A. L.,
b) Kierownik Oddziału lub wizytator szkół średnich ogólnokształcących, nauczyciel (ka) jęz. polskiego jednego z gimnazjów państwowych, nauczyciel(ka) języka polskiego jednego z prywatnych gimnazjów, powoływani przez Kuratora Okręgu Szkolnego na okres 3-letni.

Pierwsze zebranie komisji odbyć się winno najpóźniej do dnia 15 stycznia każdego roku szkolnego.

Komisji przysługuje prawo kooptowania na dany rok szkolny dwóch nauczycieli (lek) języka polskiego lub dyrektorów (przełożonych) z gimnazjów, uprawnionych do brania udziału w konkursie o nagrodę zespołową.

§ 9.

Po decyzji Naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego Dyrekcje otrzymują powiadomienie o wynikach konkursu, które ponadto ogłoszone będzie w najbliższym numerze Gazety Urzędowej.

Zdobywca pierwszej nagrody indywidualnej weźmie udział w uroczystym zebraniu P. A. L. w dniu 8 listopada każdego roku.

§ 10.

Nagrodę przechodnią zdobywa się na przeciąg jednego roku szkolnego.

Zdobycie nagrody w ciągu trzech następujących po sobie lat przez kasę 8-mą tego samego zakładu lub pięciokrotnie w ciągu kilku lat decyduje o przejściu jej na własność danego zakładu.

Nagroda indywidualna stanowi własność nagrodzonego.

§ 11.

Niniejszy regulamin należy odczytać młodzieży na początku każdego roku szkolnego oraz zachęcić ją do brania udziału w konkursie.

§ 12.

Szczegółowe przepisy, dotyczące sposobu przeprowadzania konkursów, ustalania wyników i wręczania nagród opracuje na okres 3-letni każda z powołanych komisji.

Przepisy te wymagają zatwierdzenia Naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

Organizacja przyznawania nagród Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, — Wydział Oświecenia Publicznego za najlepsze wyniki z języka polskiego na terenie województwa śląskiego.

Regulamin przeprowadzenia konkursu.

1. Zespoły i jednostki, przystępujące do konkursu, piszą pracę konkursową w odosobnieniu, w szkole, w obecności dyrektora zakładu (lub uprawnionego zastępcy) i jednego nauczyciela, którzy odpowiedzialni są za samodzielność prac.
2. Termin wyznacza Wydział Oświecenia Publicznego na wniosek komisji konkursowej.
3. Kopertę z tematem pracy otwiera dyrektor (zastępca) wobec dyżurnego nauczyciela i kandydatów.
4. Na pisanie prac przeznacza się 5 godzin.
5. Zespół zostaje definitywnie dopuszczony do konkurencji, jeśli do Komisji konkursowej

wpłyną prace w ilości przynajmniej 4/5 wszystkich zgłoszonych uczestników.

6. Kandydat otrzymuje od dyrektora (zastępcy) opatrzone pieczęcią zakładu arkusze papieru na brulion i czystopis. Odesłaniu do komisji podlega zarówno czystopis jak brulion.
7. Piszący mogą korzystać jedynie ze słowników jako pomocy.
8. Praca oddana winna być podpisana przez dyrektora (zastępcę) z oznaczeniem godziny zakończenia.
9. Prace winny być odesłane niezwłocznie do W. O. P. bez poprawienia i oceniania.
10. Z przeprowadzenia konkursu dyrekcja sporządza protokół i odsyła go wraz z pracami.
11. Dyrekcja zapozna kandydatów z regulaminem najpóźniej w przeddzień konkursu.

Regulamin wewnętrzny komisji konkursowej.

1. Komisja na jednym z pierwszych posiedzeń w danym roku szkolnym ustala termin pisania prac konkursowych. O terminie tym zawiadamia zainteresowane zakłady przewodniczący Komisji.
2. Członkowie Komisji proponują temat pracy konkursowej, Komisja wybiera większością głosów obecnych członków trzy z pośród nich. Ostatecznego wyboru tematu dokonywa Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.
3. Prócz tematu jednego wspólnego dla zespołów i kandydatów jednostkowych może być ustalony specjalny temat dla kandydatów do nagrody indywidualnej.
4. Pisma z tematem pracy rozsyła W. O. P. do zainteresowanych zakładów w zapieczętowanych kopertach.
5. Po wpłynięciu prac do Komisji, przewodniczący rozdziela je między członków celem oceny.
6. Każda praca podlega ocenie dwóch członków komisji; oceny uzgadnia się na specjalnym posiedzeniu, przy czym w wypadkach spornych rozstrzyga:
   a) przy pracach z zespołów — przewodniczący,
   b) przy indywidualnych — większość głosów obecnych członków komisji (po uprzednim zapoznaniu się z daną pracą wszystkich wotantów).
7. Ocenę prac ustala się w punktach od 1 (poniżej dopuszczalnego poziomu) do 5 (najlepsze).
8. Ocenę zespołu wyznacza iloraz sumy punktów, uzyskanych przez jego członków, przez ilość prac. W razie równości punktów dwóch lub więcej zespołów przodujących, komisja rozpatrzy ich prace powtórnie na podstawie wniosków dwóch innych członków komisji.
9. W wypadku niedość wysokiej wartości prac nadesłanych, komisja zastrzega sobie prawo nieprzyznawania nagród: zespołowej i pierwszej indywidalnej.
10. Wnioski komisji, dotyczące przyznania nagród, przedstawia jej przewodniczący, Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego, do decyzji.

343.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr O.P. II-93. B/14. Katowice, dnia 3 listop. 1937 r.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na następujące stanowiska:

1) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 2 w **Dąbrówce Wielkiej,** w powiecie świętochłowickim,
2) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 3 w **Brzozowicach-Kamieniu** w powiecie świętochłowickim,
3) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 1 w **Chropaczowie** w pow. świętochłowickim,
4) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 2 w **Rudzie Śląskiej** w pow. świętochłowickim.
5) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 9 w **Świętochłowicach,**
6) **kierownika** publicznej szkoły powszech. nr 10 w **Świętochłowicach,**
7) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 4 w **Świętochłowicach,**
8) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 7 w **Chorzowie,**
9) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej z językiem nauczania niem. nr 2 w **Chorzowie,**
10) **kierownika** publicznej szkoły powszech. nr 17 w **Chorzowie,**
11) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 1 w **Lipinach Śl.** w powiecie świętochłowickim,
12) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 2 w **Piekarach Śląskich,** w powiecie świętochłowickim,
13) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 6 specjalnej w **Lipinach Śląskich** w pow. świętochłowickim,
14) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 8 specjalnej w **Piekarach Śląskich** w pow. świętochłowickim.
15) **kierownika** publicznej szkoły powszechnej nr 2 w **Tychach** w powiecie pszczyńskim.

Osoby, ubiegające się o stanowisko kierownika publicznej szkoły powszechnej specjalnej winne wykazać się posiadaniem kwalifikacji, określonych rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 czerwca 1929 r., w sprawie kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych specjalnych.

Za kierownictwo wyżej wymienionych szkół przysługuje dodatek służbowy jak za szkołę III-go stopnia.

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową, osobno o każde z wymienionych stanowisk, do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego

w Katowicach w terminie 8 tygodniowym od daty numeru Gazety Urzędowej — Dział Administracji Szkolnej, w którym konkurs został ogłoszony..

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

344.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr. OP. I-23-23. Katowice, 15 listopada 1937 r.

KOMUNIKAT
o powszechnych wykładach pedagogicznych Instytutu Pedagogicznego w Katowicach.

Dyrekcja Instytutu Pedagogicznego, realizując program pracy Instytutu Pedagogicznego na bieżący rok szkolny, organizuje w czasie od **6 grudnia 1937 r. do 28 marca 1938 r. cykl powszechnych wykładów pedagogicznych z zakresu pedagogiki i nauk pokrewnych,** które odbywać się będą w auli Instytutu Pedagogicznego w Katowicach przy ulicy Szkolnej 9, każdorazowo **o godzinie 17,15.**

Wykłady te mają na celu zorientowanie szerszych sfer nauczycieli wszystkich typów szkół w aktualnych w obecnej chwili zagadnieniach, związanych z ich pracą w szkole i poza szkołą oraz zapoznanie ich z bieżąca literaturą danego zagadnienia.

Program wykładów następujący:

Poniedziałek, 6 grudnia 1937 r.
Dr Kazimierz Dobrowolski, Profesor Uniw. Jag.
O istocie, rozwoju i upadku kultury.

Poniedziałek, 13 grudnia 1937 r.
Dr Stanisław Skowron, Docent Uniw. Jag.
Biologiczne podłoże zjawisk psychicznych.

Poniedziałek, 20 grudnia 1937 r.
Dr Stefan Szuman, Profesor Uniw. Jag.
Zagadnienie snu i marzeń sennych (ze szczególnym uwzględnieniem snów dzieci i młodzieży).

Poniedziałek, 17 stycznia 1938 r.
Dr Eugenia Stołyhwowa, Docent Uniw. Jag.
Kwestia wartości wychowania fizyczn. i sportów dla rozwoju młodzieży w ogóle, a dziewcząt w szczególności (z obrazami świetlnymi).

Poniedziałek, 24 stycznia 1938 r.
Dr Maria Grzegorzewska, Dyrektorka Państ. Pedag. Spec.
Znaczenie osobowości nauczyciela w wychowaniu.

Poniedziałek, 31 stycznia 1938 r.
Dr Bogdan Nawroczyński, Profesor Uniw. J. P.
Polska myśl pedagogiczna.

Poniedziałek, 7 lutego 1938 r.
Dr Albin Jakiel, Docent Uniw. Genewsk.
Indywidualność.

Poniedziałek, 14 lutego 1938 r.
Dr Józef Mirski, Kier. Oddz. Ministr. W. R. i O. P.
Film jako pomoc naukowa (z pokazami).

Poniedziałek, 21 lutego 1938 r.
Dr Bogdan Suchodolski, Naczeln. Wydz. Min. W. R. i O. P.
Idea pracy w kulturze i wychowaniu.

Poniedziałek, 28 lutego 1938 r.
Ks. Dr Henryk Proksch, Wizytator.
Rytm współczesnego międzynarodowego ruchu pedagog. a pedagogika katolicka.

Poniedziałek, 7 marca 1938 r.
Dr Henryk Rowid, Dyr. Państw. Pedag.
Ważniejsze prądy i kierunki w pedagogice współczesnej.

Poniedziałek, 14 marca 1938 r.
Dr Kazimierz Golonko, lekarz-neurolog.
Zaburzenia nerwowe i psychiczne u młodzieży w wieku szkolnym, a poradnictwo psychologiczno-lekarskie.

Poniedziałek, 21 marca 1938 r.
Dr Rudolf Wilczek, Prof. Państw. Pedag.
Szkolnictwo w Grenlandii — wrażenia z polskiej wyprawy naukowej.

Poniedziałek, 28 marca 1938 r.
Dr Bronisław Jasicki, Asystent Zakł. Antrop. U. J.
Typ szkoły a zróżnicowanie rasowe młodzieży śląskiej.

Zgłoszenia na powyższy cykl wykładów przyjmuje Sekretariat Instytutu Pedagogicznego do **dnia 4 grudnia 1937 r.** Opłata za cały cykl wykładów wynosi zł 6,—; za poszczególny wykład zł 0,50. Opłatę tę należy wnosić równocześnie ze zgłoszeniami na konto czekowe Instytutu Pedagogicznego w P. K. O. nr 305.800, po czym Sekretariat prześle osobie zgłoszonej kartę uczestnictwa.

Podając powyższe do wiadomości, Urząd Wojewódzki zachęca nauczycielstwo wszystkich typów szkół do jaknajliczniejszego udziału w wykładach.

Równocześnie Urząd Wojewódzki poleca Inspektoratom Szkolnym, Dyrekcjom i Kier. Szkół wywiesić afisz wydany przez Instytut Pedagogiczny w salach nauczycielskich.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Miecz. Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

345.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr OP. I-42/58. Katowice, dnia 24 września 1937 r.

KOMUNIKAT
o czasopiśmie „Młody Przyrodnik“.

Ukazało się ilustrowane czasopismo dla młodzieży „Młody Przyrodnik“, redagowane z polecenia i pod opieką Państwowej Rady Ochrony

Przyrody przez Dr Helenę Szafranównę, przy współudziale Komitetu Redakcyjnego w składzie pp. Jaxa Bykowski L. Poznań, Dyakowski B. Kraków, Gayówna D. Warszawa, Gąsiorowska Z. Warszawa, Hryniewiecki B. Warszawa, Jakubski A. Poznań, Jarmulski E. Przemyślany, Simm K. Cieszyn, Sokołowski J. Poznań, Szafer Wł. Kraków, Wierdak Sz. Lwów, Wodziczko A. Poznań.

Celem wydawnictwa jest krzewienie idei ochrony przyrody wśród młodziczy.

Prenumerata roczna wynosi 4 zł, półroczna 2,20 zł. Przy zbiorowej prenumeracie (pod wspólną opaską) cena zniżona: od 10 egz. po 3,60 rocznie, po 2 zł półrocznie; od 20 egz. po 3,20 zł rocznie, po 1,80 zł półrocznie.

Pojedyńczy egzemplarz 50 gr.

Adres Administracji: Poznań, Al. Marcinkowskiego 22.

Z uwagi na charakter wydawnictwa Urząd Wojewódzki zaleca zaprenumerowanie „Młodego Przyrodnika" przez nauczycielstwo i uczniów.

Za Wojewodę:
(—) M. Sołtys,
p. o. Kierownika Oddziału
Wizytator Szkół.

346.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr OP. I-40/30. Katowice, dnia 29 września 1937 r.

KOMUNIKAT
o filmach „Bohaterowie morza" i „Trafalgar".

Urząd Wojewódzki zwraca uwagę Dyrekcji i Kierownictw szkół na filmy: „Bohaterowie morza" i „Trafalgar", jako zasługujące na obejrzenie przez młodzież szkolną ze względu na swe wartości wychowawcze i pouczające.

Film „Bohaterowie morza" nadaje się zarówno dla młodzieży szkół powszechnych jak i średnich, film „Trafalgar" głównie dla młodzieży liceów.

Za Wojewodę:
(—) Mgr. Miecz. Gajer
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

347.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr O. P. I-69/2.
Katowice, dnia 27 października 1937 r.

KOMUNIKAT
o XII-tym kursie alkohologii.

Z inicjatywy Ministerstwa Opieki Społecznej (Departament Służby Zdrowia) Państwowa Szkoła Higieny w porozumieniu z Towarzystwem „Trzeźwość" organizuje w dniach 13 grudnia do 18 grudnia włącznie r. b. XII-y kurs alkohologii p. t. „Alkoholizm i jego zwalczanie."

Program kursu obejmuje następujące zagadnienia: Rola i znaczenie napojów alkoholowych w gospodarstwie narodowym; wpływ alkoholu na organizm ludzki, na charakter, na stosunki społeczne i zdrowotność publiczną; sytemy walki z alkoholizmem oraz zagadnienie alkoholizmu na terenie międzynarodowym.

Wykłady odbywać się będą codziennie w godzinach 9—13 i 16—19 w gmachu Państwowej Szkoły Higieny. Kurs jest bezpłatny, wpisowe wynosi 4 zł.

Dla pewnej liczby słuchaczy Departament Służby Zdrowia Ministerstwa Opieki Społecznej przeznaczył stypendia w wysokości 50 złotych, a Państwowa Szkoła Higieny zarezerwuje miejsca w swej Bursie za opłatą 4 zł dziennie (mieszkanie i utrzymanie). Podanie o stypendium, jak również o miejsce w bursie składać należy przez właściwe Inspektoraty Szkolne bezpośrednio pod adresem Państwowej Szkoły Higieny do dnia **4. XII. r. b. włącznie.** Do podania dołączyć należy krótki życiorys z podaniem dotychczasowej działalności społecznej.

Kandydaci zostaną zawiadomieni o przyjęciu na kurs i przyznaniu stypendium przed dn. 11. XII. r. b.

Wszelkich wyjaśnień udziela sekretarka kursu p. Chojnacka, tel. 11-20-09. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Państwowej Szkoły Higieny Warszawa, ul. Chocimska Nr 24.

Podając powyższe do wiadomości Inspektoratów Szkolnych i Kierownictw szkół powszechnych, Urząd Wojewódzki zachęca nauczycielstwo oraz instruktorów oświaty pozaszkolnej do udziału w kursie.

Nauczycielom (kom) pragnącym wziąć udział w kursie, należy udzielać w miarę możności odpowiednich urlopów.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

348.

KOMUNIKAT
o zupełnieniu spisów podręczników szkolnych, załączonych do okólnika Nr 70 z dn. 16 lipca 1937 r. Nr II Pr-6505/37 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1937 Nr 9, poz. 309).

Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło do użytku szkolnego następujące podręczniki:

Jodłowski S. Ćwiczenia ortograficzne dla VI kl. szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Cena zł 0,60. (Nr II Pr-14433/36).

Gemborek E. Zoologia dla kasy I gimnazjum. Wydawnictwo „Biblioteki Polskiej". Warszawa. 1937. Cena zł 1,80. (Nr II Pr-14606/36). (Nr II Pr-6505/37).

349.

KOMUNIKAT

o wydawnictwie p. t. „Encyklopedia Wojskowa".

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwraca uwagę dyrektorów i nauczycieli gimnazjum i liceum na wydawnictwo pt.: „Encyklopedia Wojskowa" pod redakcją Mjr O. Laskowskiego. Wydawnictwo Towarzystwa Wiedzy Wojskowej i Wojskowego Instytutu Naukowo-Oświatowego. Warszawa. Cena pojedyńczego zeszytu 6 zł. Całego kompletu 420 zł. Po opłaceniu 70 zeszytów dalsze zeszyty będą bezpłatne. Dotąd ukazał się zeszyt Nr 60.

Wobec wprowadzenia do programów szkół fragmentów wiedzy wojskowej, wprowadzenia obowiązku p. w. w szkołach i przekazania wykonania programów p. w. szkole, encyklopedia ta może oddać usługi i nauczycielstwu. (Nr II Pr-1547/37.

350.

KOMUNIKAT

o poszukiwaniu subskrybentów akcyj Banku Polskiego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego jest w posiadaniu nieodebranych akcyj Banku Polskiego, wystawionych na następujące osoby:

1. Szołkowską Malwinę,
2. Kluge Wiktora, cedowaną na Kurłowiczową Marię.

Ministerstwo wzywa zainteresowanych, by zgłosili miejsce swego pobytu i udowodnili prawa do powyższych akcyj. (Nr I R-641/36).

351.

OGŁOSZENIE

Zarząd Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy przy ul. Królewskiej Nr 14 **ogłasza**

KONKURS

na podręczniki dla Gimnazjum Kupieckiego

z następujących trzech dziedzin:

1) podręcznik geografii gospodarczej dla klasy II-ej,
2) podręcznik historii dla klasy I-ej,
3) podręcznik dla techniki i organizacji handlu dla klasy III-ej.

Za najlepsze trzy podręczniki będą udzielone nagrody, wyznaczone przez Zgromadzenie Kupców m. st. Warszawy, razem w wysokości złotych 1.500,—, podzielone na trzy nagrody po złotych 500,— za podręcznik z każdej dziedziny.

Nagrodzone mogą być tylko podręczniki, zatwierdzone przez Ministestrwo W. R. i O. P. do użytku szkolnego.

Termin zgłoszeń **do 1 maja 1938 r.**

Uprasza się o zgłaszanie udziału w konkursie w biurze Zarządu Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy przy ul. Królewskiej Nr 14.

352.

KOMUNIKAT O WYDAWNICTWACH

A. Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło do użytku szkolnego następujące książki i pomoce szkolne dla szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli:

Książki do bibliotek uczniowskich:

Burdecki F. Polskie niebo. Opowieści przyrodnicze Nr 4. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1936 — dla gimnazjum. (Nr II Pr-14511/36).

Dyakowski B. Królowa górskiego źródła. Opowiadanie z życia płazów. Opowieści przyrodnicze Nr 7. Nakład „Naszej Księgarni". Warszawa 1936 — dla szkół powszechnych. (Nr II Pr-14514/36).

Fiutowski T. Zawsze zwycięski Marszałek Śmigły-Rydz. Nakład Spółdzielczej Księgarni Szkolnej. Włocławek 1937 — dla gimnazjum i liceum. (Nr II Pr-14792/36).

Makuszyński K. Awantura o Basię. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1936 — dla dzieci od lat 13—15. (Nr II Pr-15157/37).

Manifest Towarzystwa Demokratycznego Polskiego. R. 1936 w opracowaniu Cz. Leśniewskiego. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa 1936 — dla uczniów gimnazjum i liceum ogólnokształcącego i pedagogicznego. (Nr II Pr-14750/36).

Mazurek S. Spadochron. Jego budowa i zastosowanie. Wydawnictwo Zarządu Głównego L. O. P. P. Warszawa 1936 — dla gimnazjum i liceum ogólnokształcącego. (Nr II Pr-15033/37).

Porębski E. Samochód wychodzi z fabryki. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa 1936 — dla uczniów VII kl. szkół powszechnych. (Nr II Pr-14110/36).

Sienkiewicz H. Krzyżacy. Powieść. Wydanie z objaśnieniami i mapą. 8 tomów. Nakład Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1937. (Nr II Pr-15050/37).

Ścisłowski Cz. Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki jako badacz naukowy i wynalazca. Wydawnictwo B-ci Detrychów. Płock — dla gimnazjum i liceum ogólnokształcącego. Nr II Pr-13556/35).

Książki do bibliotek nauczycielskich:

Fiutowski T. Zawsze zwycięski Marszałek Śmigły-Rydz. Nakład Spółdzielczej Księgarni Szkolnej. Włocławek 1937. (Nr II Pr-14792/36).

Sokolnicki M. Czternaście lat. Nakładem Instytutu Badania Najnowszej Historii Polski. Warszawa. 1936. (Nr II Pr-14742/36).

Książki do bibliotek nauczycielskich w szkołach z niemieckim językiem nauczania:

Lange R. Aufgaben zur Rechtschreibung und Sprachlehre für Schulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen. 1. Heft — 2. Schuljahr. Nakład Księgarni G. E. Rupperta. Łódź. (Nr II Pr-14982/37).

Lange R. Aufgaben zur Rechtschreibung und Sprachlehre für Schulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen. 2. Heft — 3. Schuljahr. Nakład Księgarni G. E. Rupperta. Łódź. (Nr II Pr-14982/37).

Lange R. Aufgaben zur Rechtschreibung und Sprachlehre für Schulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen. 3. Heft — 4. Schuljahr. Nakład Księgarni G. E. Rupperta. Łódź. (Nr II Pr-14982/37).

Pomoce szkolne do użytku poszczególnych uczniów.

Notowanie kierunku wiatru. Nakład Drukarni Państwowej P. A. T. Poznań. 1936. (Nr II Pr-15476/3).

Rączka S. I. Śpiewanki szkolne. Część I. 25 pieśni jednogłosowych dla dzieci. Op. 15. Wydawnictwo Księgarni Katolickiej Katowice. 1937 — dla uczniów szkół powszechnych. (Nr II Pr-15134/37).

Wołyń. Pieśni wybrał J. Cechmistruk, na 2 i 3 głosy opracował K. Hławiczka. Teksty pieśni przetłumaczył na język polski St. Lipiński. Biblioteczka pieśni regionalnych Nr 15 pod redakcją K. Hławiczki. (Nr II Pr-15053/37).

Pomoce szkolne do użytku zbiorowego:

Krasicki J. Paweł i Gaweł, Bajeczka o osiołku, Bajeczka o sowie, Rada małpa, że się śmieli. Wydawnictwo B. Rudzki. Warszawa. — Płyta gramofonowa nagrana dwustronnie z utworami. (Nr II Pr-15393/37).

B. Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło następujące książki dla szkół zawodowych:

Małecki Stanisław. Technika reklamy. Cz. I. Liternictwo. Nakł. Spółki Pedagogicznej S. A. Poznań, r. 1937. Cena 2,10 — jako podręcznik dla kl. I gimnazjum kupieckiego i książka pomocnicza dla szkół przysposobienia kupieckiego. (Nr III PU-128/36).

Ziemecki Stanisław. Suwak rachunkowy. II wydanie przerobione. Nakładem Towarzystwa Kursów Technicznych w Warszawie. 1937 r. — jako pomoc naukową w tych szkołach zawodowych, w których wymagane jest posiłkowanie się suwakiem logarytmicznym. (Nr III PU-186/37).

OGŁOSZENIA.

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.
Administracja: II. p. pokój 538. — Tel. 178. — Konto P. K .O. Nr. **304.121.**

Tłoczono w Drukarni Urzędu Wojew. Śląskiego w Katowicach.